

Profil praktyczny

RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Nazwa kierunku studiów:

bezpieczeństwo wewnętrzne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uczelnia Nauk Społecznych w Łodzi

Data przeprowadzenia wizytacji:

8-9 czerwca 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
3. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia.....	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ..	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	7
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	11
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	13
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku ..	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	23
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	31
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	33
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	40
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia ..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Zieliński, członek PKA

członkowie:

1. Dr hab. inż. Zbigniew Ciekanowski – ekspert PKA;
2. Mgr Paweł Napierski, ekspert PKA wskazany przez pracodawców;
3. Paulina Okrzymowska, ekspert ds. studenckich PKA;
4. Mgr Jakub Kozieł, sekretarz Zespołu Oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym w Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego PKA opracowano w oparciu o sporządzone przed wizytacją karty spełnienia standardów jakości kształcenia, dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, w tym prac dyplomowych i etapowych, ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i wydziału, nauczycielami akademickimi oraz studentami, a także przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	nauki o bezpieczeństwie (94%) nauki socjologiczne, psychologia, filozofia, nauki o polityce i administracji, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki prawne (6%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	450 godzin/18 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Ochrona i obrona narodowa Zarządzanie w administracji publicznej Zapobieganie zagrożeniom terrorystycznym	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	---	45
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	---	1262 godziny
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	---	51 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	---	91 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	---	59 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSWz dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* powiązana jest z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni określonymi w Strategii Rozwoju Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi. Zgodnie ze Strategią rozwoju Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi na lata 2016-2020, zatwierdzoną Uchwałą nr 9 Senatu UNS z dnia 23 kwietnia 2016r. misją UNS w Łodzi jest kształcenie na wysokim poziomie, we współpracy z przedstawicielami pracodawców, zgodnie z ich oczekiwaniami, oraz nieustanna dbałość o ofertę edukacyjną i dostosowywanie jej do zmieniających się uwarunkowań rynku pracy. Koncepcja studiów jest związana z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Pomimo tego, że kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* ma profil praktyczny, na uczelni prowadzona jest także działalność naukowa. Z jednej strony są to inicjatywy podejmowane przez uczelnię (czasopismo, konferencje i seminaria), z drugiej zaś każdy z pracowników samodzielnie rozwija się naukowo publikując artykuły w zewnętrznych czasopismach naukowych. Kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne*, zgodnie z treścią Uchwały nr 4 Senatu Uczelni Nauk Społecznych z dnia 27 czerwca 2015r. w sprawie uchwalenia programu studiów, w tym planu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym został przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o polityce, socjologia, psychologia (w tabeli 1 przedstawiono ustalone przez Uczelnię przyporządkowanie wg nowych przepisów z 2018 roku).

Kierunek studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* został opracowany we współpracy na etapie tworzenia, z interesariuszami zewnętrznymi m.in.: firmą Hoplon (prowadzącą działalność z zakresu logistyki bezpieczeństwa), firmą Mediacje i Arbitraż, przedsiębiorstwem Inkaso78, Strażą Miejską w Łodzi, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej. Udział w tworzeniu koncepcji kształcenia interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, a także współpraca ze specjalistami - praktykami, w ramach realizacji kształcenia, w tym realizacja praktyk zawodowych w instytucjach stanowiących przestrzeń przyszłej aktywności zawodowej umożliwia realizację i doskonalenie programów kształcenia, wychodzenie naprzeciw aktualnym wymaganiom rynku pracy, jak również potrzebom poszczególnych interesariuszy zaangażowanych w proces podnoszenia jakości kształcenia. Uczelnia na bieżąco współpracuje ze środowiskiem społeczno-gospodarczym – podpisała szereg porozumień o współpracy z placówkami z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in.: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Poddębicach, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łęczycy, Komenda Powiatowa PSP w Rawie Mazowieckiej, Komenda Powiatowa Policji w Opocznie, Komenda Miejska Policji w Piotrkowie Trybunalskim, Komenda Powiatowa Policji w Radomsku, Komenda Miejska Policji w Łodzi.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są specyficzne, zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Obejmują odniesienia do nauk o bezpieczeństwie i nauk o obronności jak również nauk o polityce czy dyscyplin wspomagających jak socjologia i psychologia, zarówno w kontekście teoretycznym np. K_W01: zna podejście badawcze, nurty teoretyczne oraz terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie oraz w zakresie wybranych dyscyplin w obszarze nauk społecznych, mających istotne znaczenie dla właściwego zrozumienia struktur, instytucji,

zjawisk i procesów społecznych, w tym mających znaczenie dla bezpieczeństwa; K_W04: ma wiedzę o różnych rodzajach struktur, stosunków i więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych i prawnych, które determinują naturę bezpieczeństwa w skali lokalnej, regionalnej, krajowej, europejskiej i międzynarodowej oraz o ich ewolucji; jak również w wymiarze praktycznym, zdefiniowanym w efektach kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji: np. K_U01: potrafi dokonać obserwacji i interpretacji stosunków i zjawisk społecznych, prawnych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych w naukach o bezpieczeństwie oraz w zakresie pokrewnych dyscyplin nauk społecznych; K_U06: Potrafi identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa oraz formułować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych; K_U07: Potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa oraz generować i wdrażać rozwiązania konkretnych problemów w zakresie bezpieczeństwa, z tym z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyk zawodowych; K_K02: potrafi współdziałać w grupie, bierze odpowiedzialność za powierzone zadania, jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w organizacjach i instytucjach prowadzących działalność na rzecz bezpieczeństwa.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wpisują się w strategię rozwoju Uczelni oraz politykę jakości i są zgodne z jej misją, formułowaną jako wszechstronne przygotowanie studentów do skutecznego konkurowania na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy poprzez realizowanie wysokiej jakości kształcenia, odpowiadającej wyzwaniom współczesności.

Efekty uczenia się dla kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* są spójne z efektami przyporządkowanymi do dziedziny nauk społecznych, profil praktyczny zgodnymi z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Mieszczą się one w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany, uwzględniając postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku.

Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie przygotowuje go do konkurowania na rynku pracy oraz do dalszej edukacji. Są one zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się (kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć) są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Efekty te są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na studiach I stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* obejmuje 6 semestrów i umożliwia zdobycie 180 pkt. ECTS. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się przypisanych do zajęć jest prawidłowo oszacowany i zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin wymagających udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzone są aktualnie jedynie w formie studiów niestacjonarnych, które zostały zdefiniowane zostały w Uchwale nr 4 Senatu Uczelni Nauk Społecznych z dnia 1 października 2014 r. (jako forma studiów, które są prowadzone jako odpłatne studia popołudniowe lub sobotnio-niedzielne, w których co najmniej 25% programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Prawidłowo w planie zajęć określono sekwencję zajęć oraz dokonano właściwego doboru form zajęć do przypisanych im efektów uczenia się. Efekty z zakresu wiedzy realizowane są w ramach zajęć teoretycznych, efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych przypisano do zajęć praktycznych (zastrzeżenia ZO PKA w tym względzie wyszczególniono w opisie kryterium 10). Plan studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów i wynosi 89 pkt. ECTS na studiach licencjackich. Do zajęć do wyboru należą przedmioty, specjalnościowe, praktyka, seminaria, lektoraty oraz WF.

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji. Program kształcenia realizowany jest w ramach modułów. Przedmioty z modułu ogólnego odnoszą się do obszaru nauk społecznych, do którego został przyporządkowany kierunek studiów m.in. psychologii i socjologii, komunikacji interpersonalnej czy bezpieczeństwa i pierwszej pomocy. Moduł kierunkowy obejmuje przedmioty z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauko obronności i nauk o polityce – reprezentowanych m.in. w przedmiotach: Nauka o państwie i polityce; Teoria, polityka i strategia bezpieczeństwa; Bezpieczeństwo państwa; oraz Globalizacja – szanse i zagrożenia. Moduły realizują zagadnienia bezpieczeństwa wewnętrznego, wskazując na różnorodne koncepcje, ujęcia i konteksty procesów kluczowych z punktu widzenia realizowanej tematyki. Istotą przedmiotów praktycznych realizowanych w dwóch pierwszych modułach jest rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, w tym z zakresu posługiwania się językiem obcym, z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz umiejętności korzystania z technologii informacyjnych. Przedmioty realizowane w w/w modułach są realizowane obowiązkowo w toku programu studiów i przeznaczone są dla wszystkich studentów, w tym praktyki zawodowe (przy zachowaniu wyboru miejsca praktyki). Począwszy od trzeciego semestru program kształcenia koncentruje się na przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych w zakresie poszczególnych specjalności: Ochrona i obrona narodowa; Zarządzanie kryzysowe w

administracji publicznej; Zapobieganie zagrożeniom terrorystycznym, realizujących praktyczne przygotowanie do wykonywania przyszłych zadań zawodowych.

W ramach modułów kierunkowych i specjalnościowych w semestrach 3-6 w programie kształcenia wskazać można koncentrację na przedmiotach których złożeniem jest rozwijanie umiejętności praktycznych, kluczowych z punktu widzenia metodyki działania w kontekście przyszłej aktywności zawodowej absolwentów m.in. w ramach specjalności Zarządzanie kryzysowe w administracji: Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej; Zasady opracowywania planów reagowania kryzysowego; Organizacja systemów ratownictwa; Negocjacje i mediacje. W ramach specjalności Zapobieganie zagrożeniom terrorystycznym np.: Psychologiczne aspekty zagrożeń i pomoc psychologiczna; Cyberterrorizm; Ostrzeganie ludności o zagrożeniach i alarmowanie. Moduł seminaryjno-metodologiczny realizowany w ramach semestrów 4-6 obejmuje przygotowanie do prowadzenia badań w obszarze nauk społecznych. W ramach poszczególnych specjalności odpowiednio dobierani są prowadzący seminarium dyplomowe, tak aby kwalifikacje zawodowe i dorobek naukowy przyszłego promotora związany był z polem aktywności poznawczej studentów. Realizacja modułu specjalnościowego, którego wybór dokonywany jest w ramach pierwszego semestru, związana jest z odrębnym tokiem kształcenia dla poszczególnych specjalności (zarówno w obszarze przedmiotów, jak i praktyk zawodowych). Przyjęte rozwiązanie umożliwia studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Sylabusy przedmiotowe zawierają opis wykorzystywanych metod kształcenia – są one różnorodne i specyficzne w odniesieniu do poszczególnych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Przykładowe metody stosowane w procesie kształcenia w zakresie wiedzy: wykłady informacyjne, konwersatoryjne, problemowe, dyskusja dydaktyczna, praca ze źródłem drukowanym, prezentacja multimedialna etc; umiejętności: ćwiczenia, dyskusja, metody przypadków (case study), prezentacje filmów, autoprezentacja studencka, rozwiązywanie problemów, metoda projektów, symulacje przebiegu zjawisk i ich skutków, tworzenie planów etc; kompetencji: metoda projektów, gry dydaktyczne (inscenizacja, symulacja), metoda przypadków, metody eksponujące, burza mózgów, giełda pomysłów. W odniesieniu do kompetencji językowych – rozwijanych w ramach lektoratów wykorzystuje się szereg metod kształcenia językowego m.in.: gry dydaktyczne; ćwiczenia, metoda przewodniego tekstu, metody programowane: z użyciem podręcznika programowanego; pogadanka, opowiadanie, opis, prelekcja, anegdota, konwersacje etc. W zakresie posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi: objaśnienie lub wyjaśnienie, prezentacja multimedialna, ćwiczenia laboratoryjne, metody programowane z użyciem komputera. Nieodłącznym elementem procesu kształcenia jest również rozwijanie i doskonalenie kompetencji w zakresie wykorzystywania technik informacyjno-komunikacyjnych i to zarówno w procesie kształcenia na studiach jak i przygotowania do wykorzystywania TIK w przyszłej działalności zawodowej.

Zdaniem studentów wizytowanego kierunku program i plan studiów umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Studenci wskazali, iż plany studiów znajdują na platformie e-learningowej. Przedstawiciele studentów obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie zaopiniowali realizację specjalności realizowanych na ocenianym kierunku. Studenci są zapoznawani z zakładanymi efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć. W ocenie przedstawicieli obecnych na spotkaniu z ZO PKA treści efektów są zrozumiałe. Ewentualne niejasności, każdorazowo są wyjaśniane przez prowadzącego zajęcia. W opinii studentów liczba ECTS przypisanych do danego przedmiotu odzwierciedla ich realny nakład pracy a jednocześnie umożliwia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W ocenie studentów sekwencja przedmiotów jest odpowiednia, umożliwiającą osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wśród metod kształcenia najczęściej wskazywanych przez studentów są: metody podające (wykład), zadaniowe, dyskusja, praca indywidualna i w grupach oraz metoda

problemowa. Dodatkowo niektórzy nauczyciele akademicy wykorzystują podczas realizacji zajęć dydaktycznych metodę e-learningu. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż chcieliby, aby Jednostka zwiększyła ilość zajęć na platformie, zwłaszcza do realizacji zajęć ściśle teoretycznych. Jednocześnie podczas przeprowadzonych spotkań potwierdzono, iż na ocenianym kierunku nie są realizowane zajęcia terenowe.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na studiach niestacjonarnych obejmuje zjazdy tradycyjne – zajęcia odbywają się w soboty i niedziele, oraz w ramach praktyki kierowanej w inne dni tygodnia (w terminach ustalonych z Opiekunem Praktyki); oraz wspomaganie procesu kształcenia metodami i technikami kształcenia na odległość. Plan zajęć umożliwia ewentualne łączenie zobowiązań zawodowych ze studiowaniem, tym samym Uczelnia Nauk Społecznych w Łodzi stwarza swoim studentom warunki do zdobywania doświadczenia podczas realizowania studiów i praktyk na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Plany zajęć (harmonogramy) publikowane są na platformie e-learningowej. Zmiany harmonogramu zajęć podawane są na wskazanej powyższej stronie lub za pośrednictwem Starosty Roczniaka. Z perspektywy studentów Uczelnia prawidłowo organizuje harmonogramy zajęć. Długość przerw jest odpowiednia, umożliwiającą zachowanie prawidłowej higieny pracy. Studenci pozytywnie oceniają organizację procesu nauczania i uczenia się. Jednostka stwarza możliwość ubiegania się o indywidualizację kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów (IOS) lub indywidualny plan studiów i program kształcenia (IPS). Tryb i zasady ubiegania się o wymienione formy kształcenia określa Regulamin studiów Uczelni Nauk Społecznych z siedzibą w Łodzi.

Program praktyk został opisany w odpowiednich kartach przedmiotowych (sylabusach). Praktyki prowadzone na ocenianym kierunku mają charakter obligatoryjny. Pracownik Biura Praktyk UNS zajmuje się formalną stroną organizacji praktyk studenckich. Do zadań Biura należy również obsługa administracyjna studentów oraz koordynacja działań opiekunów praktyk. Studenci są każdorazowo zapoznawani z zasadami realizacji praktyk zawodowych podczas spotkania z Opiekunem Praktyk. Stosowne informacje z tego zakresu zamieszczane są również na platformie e-learningowej, w części dotyczącej praktyk. Większość studentów obecna na spotkaniu z ZO PKA uzyskała potwierdzenie zrealizowania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Na wątpliwości ZO PKA w tym względzie (realizacja efektów uczenia się w większości podczas praktyk) wskazano w opisie kryterium 10. Wskazano, iż podstawą takiego uznania praktyk jest złożone podanie do Kierownika Biura Praktyk UNS wraz ze stosownym zaświadczeniem potwierdzającym zatrudnienie studenta na stanowisku o charakterze odpowiadającym programowi modułu kształcenia, w którym zaplanowano dany etap praktyki oraz informującym o okresie zatrudnienia, wymiarze zatrudnienia i zakresie obowiązków. Studenci, którzy prowadzą działalność gospodarczą powinni przedłożyć: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub informacje uzyskaną z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz referencje tej działalności. Decyzję o zaliczeniu praktyk na podstawie pracy zawodowej podejmuje Rektor po konsultacji z nauczycielem akademickim prowadzącym właściwą praktykę.

ZO PKA rekomenduje wprowadzenie zmian w kartach przedmiotów/modułów wielosemestralnych, w zakresie podziału punktów ECTS dla uzyskania rzetelnej oceny nakładu indywidualnej pracy studentów. Rekomenduje się także dokonanie analizy w zakresie archiwizacji prac etapowych. Rekomenduje się przemyślenie systemu organizacji praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, jak i normy oraz zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści te są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane. W związku z tym plan studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają dla prowadzonych studiów niestacjonarnych osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Umożliwiony jest wybór odpowiedniej części zajęć. Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W doborze metod kształcenia uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Stymulują one studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w tym stosowanie właściwych metod i narzędzi (w tym technik informacyjno-komunikacyjnych) w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Są one dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów.

Praktyki zawodowe zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się kompatybilnych do efektów przypisanych dla pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści praktyk, ich wymiar, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów są poprawne. Dotyczy to także metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, jak i kompetencji i doświadczenia opiekunów praktyk. Organizacja praktyk następuje w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk. Sprawia to, że realizowane są przez studentów ustalone dla nich efekty uczenia się. Jednocześnie budzi wątpliwości rozliczanie praktyk w przeważającej większości, na podstawie wykonywanej przez studentów pracy. Nie gwarantuje to osiągnięcia wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia odpowiednie rozplanowanie i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi określono spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Szczegółowe wymagania wobec kandydatów na studia pierwszego stopnia określono w uchwale Senatu UNS - Uchwała nr 1 Senatu Uczelni Nauk Społecznych z dnia 14 grudnia 2018r. w sprawie określenia warunków, trybu i terminów rekrutacji na studia I stopnia w roku akademickim 2019/2020. Przyjęcie na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia następuje na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego, a podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości oraz złożenie kompletu dokumentów rekrutacyjnych w określonym terminie - w formie tradycyjnej lub w toku rekrutacji on-line, za pośrednictwem formularza rejestracyjnego umieszczonego na stronie głównej Uczelni. Niezbędne informacje o zasadach rekrutacji znajdują się na uczelnianej stronie internetowej. Zakładka zawiera wszystkie ważne informacje dla potencjalnych kandydatów. W opinii studentów proces rekrutacji jest klarowny. Ewentualne niejasności wyjaśniane są również za pośrednictwem poczty elektronicznej. Zdaniem studentów cały proces rekrutacyjny jest bezstronny i jego warunki stwarzają równe szanse dla wszystkich kandydatów.

W sylabusach nauczyciele akademicy prezentują specyficzne i adekwatne metody weryfikacji zaprojektowanych efektów uczenia się, w tym w szczególności osiągnięcie efektów obejmujących umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Weryfikacja stopnia opanowania wiedzy, oraz umiejętności i kompetencji realizowana jest z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych przedmiotów i treści przez nie realizowanych. Egzaminy i zaliczenia z oceną realizowane są w różnych formach. Efekty w zakresie wiedzy – za pośrednictwem egzaminów ustnych, pisemnych, egzaminów elektronicznych realizowanych za pośrednictwem Platformy egzaminacyjnej UNS (w siedzibie Uczelni), prac zaliczeniowych, kolokwii, testów, referatów, prezentacji, udział w dyskusjach etc.; W celu sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji – poprzez aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach i forach, zadania indywidualne i grupowe, projekty, opracowania i inne aktywności wskazujące na umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce, w tym w toku weryfikacji efektów uczenia się w toku realizacji praktyk zawodowych i realizację prac dyplomowych. Weryfikacji podlegają także umiejętności językowe – lektorat języka obcego realizowany jest w toku semestrów 1-3 – weryfikacja postępów ma charakter semestralny – weryfikację końcową stanowi egzamin językowy (po 3 semestrze studiów).

Oceny formujące i informacje zwrotne dotyczące zaliczeń poszczególnych przedmiotów przekazywane są studentom za pośrednictwem platformy e-learningowej (w odniesieniu do przedmiotów wspomaganych metodami technikami kształcenia na odległość). Wykorzystywanie platformy e-learningowej jako elementu wspierającego proces kształcenia umożliwia weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się poprzez bieżącą kontrolę postępów w nauce oraz przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywanych się w siedzibie Uczelni (przy użyciu platformy egzaminacyjnej). Dydaktyk samodzielnie decyduje o wyborze sposobu weryfikacji postępów studenta w nauce. Do dyspozycji dydaktyka na każdym etapie prowadzenia zajęć zdalnych pozostaje szereg narzędzi, np. zadania, testy, projekty, dyskusje, prezentacje, dzięki którym można ocenić etap

pracy, dokonać analizy doboru metod oraz efektów uczenia się. Końcowe zaliczenia oraz egzaminy dla zajęć, które są wspomagane metodami i technikami kształcenia na odległość odbywają się w siedzibie Uczelni.

Terminy zaliczeń i egzaminów zwykle ustalane są ze studentami. W pozostałych przypadkach termin podawany się z odpowiednim wyprzedzeniem. Wskazano, iż niektóre częściowe zaliczenia odbywają się za pośrednictwem platformy e-learningowej. Dla przykładu, studenci są informowaniu, iż w danym terminie będzie dostępny test, który muszą uzupełnić. Czas, w którym udostępniany jest taki test ustalany jest przez nauczyciela akademickiego. Zdarzają się przypadki, w których dany sprawdzian dostępny jest przez około tydzień. Mimo, iż każdy ze studentów musi się zalogować na swoje indywidualne konto, taki długi okres dostępu utrudnia weryfikację samodzielności jego wypełnienia. W opinii studentów ilość egzaminów w poszczególnych sesjach jest odpowiednia, aby właściwie zweryfikować poziom osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Każdorazowo studenci mają wgląd do swoich prac zaliczeniowych. Metodą weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie praktyk jest Dzienniczek Praktyk. Opiekun praktyk wyznaczony przez Uczelnię dokonuje zaliczenia odbytej praktyki oraz potwierdza realizację efektów uczenia się przypisanym odpowiednim praktykom. W celu dokonania wpisu zaliczeniowego, dzienniczek zostaje przekazany do Biura Praktyk. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie zgłosili żadnych zastrzeżeń w zakresie prac etapowych i egzaminacyjnych prac dyplomowych, dzienników praktyk.

Regulamin Studiów UNS określa także zasady przygotowywania prac dyplomowych, organizacji egzaminów dyplomowych oraz ukończenia studiów. Praca dyplomowa (licencjacka) powstaje w toku seminarium pod kierunkiem nauczyciela akademickiego z tytułem naukowym. W toku studiów licencjackich proseminarium prowadzone jest w sem. 4, zajęcia seminaryjne realizowane są w semestrach 5 i 6. Zasady, warunki i tryb dyplomowania opisano w Regulaminie Dyplomowania UNS. Dokument zawiera opis procedur warunkujących przystąpienie do egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia (w tym proces dyplomowania, zasady organizacji grup seminaryjnych, wyboru opiekuna, specyfiki prac dyplomowych w odniesieniu do poszczególnych poziomów studiów, egzaminów dyplomowych, ocen pracy dyplomowej i warunków ukończenia studiów). Zasady i procedury procesu dyplomowania zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Wszystkie prace dyplomowe przed dopuszczeniem do procedury obrony, są sprawdzane za pośrednictwem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Informacje dotyczące procesu dyplomowania przekazywane są studentom przez opiekunów. Dodatkowe informacje te udostępniane są na platformie e-learningowej. Nie wskazano w tym zakresie żadnych zastrzeżeń. Promotorzy są dużym wsparciem w zakresie przygotowania pracy dyplomowej. ZO PKA przeprowadził kwerendę w zakresie dyplomowania sześciorga studentów. W zakresie oceny prac stwierdzono zawyżanie ocen (cztery na sześć prac).

ZO PKA rekomenduje ściślejszy nadzór nad opiniowaniem i recenzowaniem prac dyplomowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3(*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne i zapewniają właściwy dobór kandydatów (którzy posiadają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się) do podjęcia

kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak i uzyskanych w innej uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów/w innej uczelni oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne warunki i procedury weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podczas studiów są rozbudowane i jednocześnie przejrzyste. Umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają one bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określają one także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają także sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. A także poprzez monitoring i analizy pozycji absolwentów na rynku pracy, jak i kierunków ich dalszej edukacji. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp., a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany. Dotyczy to także norm, zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (studia I stopnia) zajęcia dydaktyczne prowadzi w sumie 18 nauczycieli akademickich i osób zaangażowanych w kształcenie. 1 z nich posiada tytuł naukowy profesora, 2 - stopień doktora habilitowanego, 7 - stopień naukowy doktora, a 8 tytuł zawodowy magistra. 18 nauczycieli akademickich/osób prowadzących zajęcia posiada dorobek naukowy względnie doświadczenie zawodowe w zakresie dziedziny nauk społecznych, a w tym w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (3 osoby), w dyscyplinie nauki prawne (2 osoby), w dyscyplinie pedagogika (6 osób), w dyscyplinie nauki socjologiczne

(2 osoby), w dyscyplinie ekonomia i finanse (1 osoba), w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (1 osoba), w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach (1 osoba) oraz w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie (7 osób). Ponadto 3 nauczycieli akademickich posiada dorobek względnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie nauk humanistycznych, a w tym w dyscyplinie językoznawstwo (1 osoba realizująca kształcenie językowe), w dyscyplinie historia (1 osoba) oraz w dyscyplinie filozofia (1 osoba). 2 nauczycieli akademickich wywodzi się z dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych, a w tym z dyscypliny informatyka techniczna i telekomunikacyjna (1 osoba) oraz z dyscypliny inżynieria lądowa i transport (1 osoba).

W związku z powyższym, dorobek naukowy, jak i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów są kompleksowe i różnorodne. Występuje korelacja z dyscyplinami wskazanymi w Załączniku nr 1 do uchwały nr 4/2015 Senatu Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi z dnia 27 czerwca 2015 roku tj. naukami o bezpieczeństwie, naukami o obronności (obecnie włączone w skład nauk o bezpieczeństwie), naukami o polityce i administracji, naukami socjologicznymi, naukami prawnymi, naukami o zarządzaniu i jakości, ekonomią i finansami oraz psychologią. W ww. uchwale nie wyróżniono dyscypliny wiodącej. W powiązaniu z ww. dyscyplinami zestawiono efekty uczenia się, którym odpowiadają zaplanowane treści programowe. Wszystkie 18 osób posiada dorobek w zakresie nauk społecznych, które obejmują 98 % (studia 1 stopnia), zaplanowanych efektów uczenia się. Efekty te uzupełniane są w zakresie nauk humanistycznych (dyscyplina: filozofia). Zapewnia to prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Spośród ww. 18 osób 7 nauczycieli akademickich jest zatrudnionych na umowę o pracę (38,8%), a 11 nauczycieli akademickich względnie osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na umowę o dzieło. Tożsamość kierunku kształtują liczni przedstawiciele nauk o bezpieczeństwie oraz przedstawiciele pedagogiki dysponujący również dużym dorobkiem w zakresie nauk o bezpieczeństwie. Ta ostatnia dyscyplina reprezentowana jest również przez duże grono praktyków. Na podkreślenie zasługuje fakt, że 11 (ponad 61%) nauczycieli akademickich/osób prowadzących zajęcia dydaktyczne posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, a także często bogate, różnorodne i długoletnie doświadczenia dydaktyczne związane z pracą w uczelniach. Są to też często uznane autorytety krajowe (np. w zakresie nauk o polityce i administracji, czy w zakresie nauk o bezpieczeństwie). Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku można znaleźć: byłych lub czynnych zawodowo żołnierzy zawodowych, policjantów, jak również doradcę prawnego, doradcę finansowo-ubezpieczeniowego, doradcę zawodowego, psychologa klinicznego, eksperta ds. polityki społecznej, audytora wewnętrznego, administratora systemów informatycznych, specjalistów w zakresie BHP, czy e-learningu, jak i funkcjonariusza PSP.

ZO PKA zwraca uwagę na stabilność zatrudnienia. Nauczyciele akademicy, jak i inne osoby zaangażowane w proces dydaktyczny (w tym praktycy) na ocenianym kierunku studiów zatrudnieni są w większości od początku prowadzenia kierunku. I tak nauczyciele akademicy przeciętnie 2,8 roku, a inne osoby zaangażowane w proces dydaktyczny (praktycy) od 3,5 roku. Dorobek naukowy kadry koncentruje się przede wszystkim w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji oraz w, w naukach prawnych, filozofii, historii, socjologii, psychologii, ale także w naukach o zarządzaniu i jakości, pedagogice, językoznawstwie, a także w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych.

W ocenie ZO PKA należy stwierdzić, że zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą nauczyciele akademicy i inne osoby, których dorobek naukowy, a także doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią pozwala osiągnąć efekty uczenia się w zakresie wiedzy, a także umiejętności i kompetencji społecznych. Cenną praktyką jest, iż w prowadzącej oceniany kierunek Uczelni hołduje się zasadzie, że przydzielenie zajęć dydaktycznych odpowiada zainteresowaniom i przede wszystkim doświadczeniu zawodowemu prowadzącego nauczyciela akademickiego

lub osoby zaangażowanej w proces dydaktyczny. Jak wskazano uprzednio znaczna część nauczycieli akademickich i osób zaangażowanych w proces dydaktyczny posiada dorobek w sferze nauk społecznych, względnie doświadczenie wyniesione z instytucji funkcjonujących w sferze bezpieczeństwa. Na podstawie pogłębionej analizy dorobku poszczególnych osób, ZO PKA stwierdził, że zajęcia są obsadzone w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne przedmioty posiadają dorobek naukowy lub/i doświadczenie zdobyte poza Uczelnią umożliwiające osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W przypadku ocenianego kierunku studiów w większości (ponad dwie trzecie) nauczyciele akademicy/osoby prowadzące zajęcia posiadają dorobek naukowy i jednocześnie bogate doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Dotyczy to żołnierzy zawodowych, policjantów, prawników, funkcjonariuszy PSP i innych (jak wskazano szczegółowo powyżej), którzy oprócz uzyskanych stopni naukowych lub tytułu naukowego posiadają także kilkunasto- lub kilkudziesięcioletnie doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. ZO PKA stwierdza, że w obsadzie zajęć dydaktycznych występuje zbieżność dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią z efektami uczenia się oraz treściami kształcenia przypisanymi do poszczególnych przedmiotów.

Należy podkreślić także bardzo dobre przygotowanie dydaktyczne nauczycieli akademickich, które często wynika z formalnego wykształcenia i wieloletniego, w niektórych przypadkach kilkudziesięcioletniego, doświadczenia w pracy jako nauczycieli akademickich, co znajduje swoje odbicie m.in. w jakości prowadzonych seminariów dyplomowych (patrz załącznik nr 3, część II). Jak wykazano wcześniej Uczelnia bazuje na długoletniej i sprawdzonej kadrze dydaktycznej. Drugi tor polityki kadrowej polega też na zatrudnianiu nowych pracowników, posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe względnie będących na początku ścieżki rozwoju naukowego oraz na współpracy z profesjonalistami w obszarach związanych z treściami i efektami kształcenia. Szczególnie w zakresie praktycznym. Proces zatrudniania nowych pracowników jest sformalizowany. Polityka kadrowa obejmuje właściwy dobór osób na wolne stanowiska. W przypadku specjalistów – praktyków w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa uwzględniany jest nie tylko profil działalności instytucji, w której pracują zawodowo, ale także jej ranga, specyfika i zakres działalności oraz pełnione przez funkcjonariuszy funkcje i posiadane stopnie. Na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” zatrudniani są więc eksperci, doradcy, rzecznicy, specjaliści w zakresie roli Policji w systemie bezpieczeństwa państwa, straży miejskiej, straży pożarnej, czy sił zbrojnych. To także Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony praw człowieka, Naczelnik Wydziału Prewencji I Komisariatu Policji Komendy Miejskiej Policji, czy Asystent sekcji ds. organizacji służby. Zajęcia prowadzą zatem wysokiej klasy specjaliści, którzy w swoich instytucjach częstokroć pełnią funkcje kierownicze. Uczelnia stwarza warunki do rozwoju naukowego i dydaktycznego poprzez działania polegające na finansowaniu udziału pracowników dydaktycznych w konferencjach naukowych oraz wzbogacanie zbiorów bibliotecznych w kierunku ich zainteresowań naukowych. Niestety Uczelnia nie potrafiła wykazać działalności konferencyjnej w obszarze bezpieczeństwa. Działalność Uczelni skupia się przede wszystkim na sferze pedagogiki. Wskazywane konferencje/seminaria (2016 – seminarium UNS nt. *Bezpieczeństwo w szkole i w życiu*, 2017 – seminarium UNS nt. *Edukacja dla bezpieczeństwa*, 2018 - Konferencja UNS nt. *(Cyber)bezpieczeństwo, miłość, przynależność. Czyli o tym czego szukamy w naszym smartfonie*) trudno bezpośrednio kojarzyć z bezpieczeństwem wewnętrznym.

Doskonaleniu kadry mogłyby służyć oceny okresowe nauczycieli akademickich UNS. Niestety, pomimo próśb ZO PKA nie przedstawiono ich wyników. Wykazano wszakże ewaluację oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów. ZO PKA uzyskał wgląd do stosownych protokołów od roku akademickiego 2015/2016 do roku akademickiego 2018/2019. W celu ewaluacji jakości kształcenia posłużono się 22 kryteriami. W roku akademickim

2015/2016 ewaluacji poddano 7 osób prowadzących zajęcia. Ankiety wypełniło 86 studentów. Uzyskana średnia za wszystkie kryteria wyniosła 4,77. Ewaluacja przeprowadzona po semestrze zimowym dotyczyła 4 osób (39 ankiet), a ocena wyniosła 4,8. W roku akademickim 2016/2017 ewaluacji poddano 5 osób prowadzących zajęcia. Ankiety wypełniło 62 studentów. Uzyskana średnia za wszystkie kryteria wyniosła 4,89. Ewaluacja przeprowadzona po semestrze zimowym dotyczyła 2 osób (29 ankiet), a ocena wyniosła 4,85. W roku akademickim 2017/2018 ewaluacji poddano 11 osób prowadzących zajęcia. Ankiety wypełniło 305 studentów. Uzyskana średnia za wszystkie kryteria wyniosła 4,88. Ewaluacja przeprowadzona po semestrze zimowym dotyczyła 1 osoby (45 ankiet), a ocena wyniosła 4,89. W roku akademickim 2018/2019 ewaluacji po semestrze zimowym poddano 2 osoby prowadzące zajęcia. Ankiety wypełniło 52 studentów. Uzyskana średnia za wszystkie kryteria wyniosła 4,92. Jak widać z powyższego opisu wyników, uzyskiwana przez ocenianych pracowników średnia ocena jakości pracy rośnie. We wszystkich przypadkach najniżej oceniano kryteria: *wykładowca inicjował dyskusje na czatach związanych z zajęciami* (ocena 4,4) lub *wykładowca przeprowadzał testy związane z zajęciami* (ocena 4,3). Ze względu na dokonywaną ocenę kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, pewnym mankamentem ww. danych jest brak rozgraniczenia co do kierunków. Tzn. oceniano tutaj jakość pracy wykładowców obydwu prowadzonych w Uczelni kierunków.

W okresowej ocenie pracowników powinny być także wykorzystywane wnioski z hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli. ZO PKA dokonał przeglądu protokołów (7) hospitacyjnych (na ocenianym kierunku) z roku akademickiego 2018/2019. Zastosowano dwa wzory protokołów hospitacyjnych – różniące się nieco czynnikami i cechami podlegającymi obserwacji i ocenie. Uzyskane rezultaty (przy ilości punktów za jedną ocenianą cechę od 1 do 5 – w sumie maksymalnie 125 punktów) to: 77, 82, 79, 78, 117, 81 i 125 punktów (średnio 91). Uwagi poczynione przez obserwujących to zazwyczaj komplementacja prowadzącego, ew. (w jednym przypadku) wskazanie na konieczność poprawy punktualności rozpoczynania zajęć i w 1 przypadku stwierdzenie stosunkowo niskiej aktywności studentów. Przeprowadzone przez ZO PKA hospitacje zajęć potwierdzają powyższe pozytywne opinie.

Prowadzona przez Władze Uczelni polityka kadrowa ma na celu zapewnienie rozwoju nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Godna podkreślenia jest stosowana w UNS praktyka szkolenia nauczycieli akademickich (kilkukrotnie w ciągu roku) w zakresie realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W Uczelni rozwinięto ponadto praktykę przygotowania tzw. Przewodników po e-learningu (zarówno dla wykładowców, ale i dla studentów). Szkolenia kadry dotyczyły także: kwestii dydaktycznych np. wykorzystywania TIK w procesie kształcenia, posługiwania się platformą zdalnego kształcenia w procesie dydaktycznym, obsługi programu Wirtualna Uczelnia firmy Pro Akademia, poszczególnych modułów (w tym modułu sylabus) oraz dla promotorów - z zakresu JSA tj. obsługi Jednolitego Systemu Antyplagiatowego ZO PKA rekomenduje ukonstytuowanie praktyki organizacji cyklicznej uczelnianej konferencji dotyczącej zagadnień bezpieczeństwa. Wskazaniem byłoby także ujednolicenie karty obserwacji zajęć. Konieczne jest także dokumentowanie ocen pracowniczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

W zakresie dorobku naukowego, kompetencji dydaktycznych, liczebności i stabilności nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, należy stwierdzić, że posiadają oni aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie

dyscyplin do których przyporządkowano efekty uczenia się dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Dotyczy to także doświadczenia zawodowego w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Struktura Kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia ze studentami posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowy miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami.

Polityka kadrowa, rozwój i doskonalenie kadry oparta jest o transparentny dobór, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Uwzględnia w szczególności ich dorobek praktyczny i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, w zakresie spełniania przez te osoby obowiązków związanych z kształceniem. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej zajęcia, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Stwarza to warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację. Sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Kreowane są warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Realizowana polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszania bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Obiekty naukowo-dydaktyczne UNS zlokalizowane są w kampusie akademickim w Łodzi przy ul. Kamińskiego 21. Stanowiący od 2008 roku własność Uczelni budynek (zlokalizowany w centrum Łodzi) jest dobrze skomunikowany ze wszystkimi dzielnicami miasta środkami komunikacji miejskiej tj. liniami autobusowymi, a także linią tramwajową. Nieruchomość położona jest na działce o powierzchni 1316m² i posiada niezabudowany dziedziniec o powierzchni 1100m². Na dziedzińcu tym znajduje się parking dla studentów i osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Budynek jest wykorzystywany i zagospodarowany jako baza dydaktyczna Uczelni /aule, sale dydaktyczne/. Obiekt posiada 5 kondygnacji (wraz

z piwnicą w której znajdują się pomieszczenia biblioteki i czytelnia). Budynek Uczelni nie posiada windy. Zastosowanym udogodnieniem infrastrukturalnym jest schodolaz. Dodatkowo, w przypadku gdy wystąpi konieczność wdrożenia systemowego wsparcia osoby z dysfunkcją narządu ruchu, dział planowania przygotowując harmonogram zajęć może uwzględnić taki rozkład sal, aby były one zlokalizowane na najniższych piętrach budynku. Dla potrzeb dydaktycznych przeznaczono 12 sal oraz aulę. Są one wyposażone w media tj. tablice multimedialne, sprzęt audiowizualny, rzutniki multimedialne, rzutniki pisma, nagłośnienie. Aula mieści 100 osób. Nie spełnia ona standardów BHP i PPOŻ – prowadzi do niej tylko jedno wejście. Pozostałe sale mają pojemność: 46, 43, 37, 36, 32, 28, 25 (2 sale), 15 (2 sale) i 5 miejsc. Uzupełniają je dwie pracownie komputerowe (każda po 30 stanowisk dla studentów). W sumie zapewniono powierzchnię dydaktyczną/miejsca dla 485 osób. Sale wyposażone są w standardowe stoliki i krzesła z pulpitemi konferencyjnymi, odpowiednimi dla osób dorosłych. Uczelnia posiada 2 sale komputerowe, posiadające łącznie 62 stanowiska/zestawy komputerowe. Na ich wyposażenie składają się stacje robocze: Sala 1 - procesor 4 rdzeniowy, 4GB RAM, MS Windows 7 lub MS Windows 10; Sala 2 - procesor 4 rdzeniowy, 8GB RAM, MS Windows 10. Każdy zestaw jest podłączony do sieci LAN, posiada dołączone słuchawki. Sale komputerowe umożliwiają korzystanie z zasobów WBN i katalogu biblioteki UNS. Pracownie komputerowe dysponują sprzętem i oprogramowaniem dla studentów - umożliwiając korzystanie z ich zasobów poza godzinami zajęć, jednak większość studentów korzysta z własnych urządzeń mobilnych do realizacji zadań i projektów bądź obsługi platformy Moodle czy Wirtualnego Dziekanatu. Dodatkowo dla studentów niepełnosprawnych Uczelnia dysponuje dwoma mobilnymi zestawami: notebooka z oprogramowaniem ZoomText, kalwiturą ZoomText Large-Print Keyboard, kamerą dedykowaną oprogramowaniu zT Logitech HD WebCam C615 oraz słuchawkami Microsoft LiveChat LX-3000. W Uczelni Nauk Społecznych funkcjonuje sieć WI-FI przeznaczona dla studentów i dydaktyków, umożliwiając stały dostęp do zasobów platformy e-learningowej czy Wirtualnego Dziekanatu. Z poziomu tej sieci można korzystać z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz katalogu biblioteki UNS. Według ZO PKA, poważnym mankamentem jest fakt, że nie zadbano, aby na bazie ww. sprzętu komputerowego osadzić oprogramowanie, które jest związane z zapewnianiem bezpieczeństwa np. z zakresu zarządzania kryzysowego.

Uczelnia udostępnia kadrze dydaktycznej i studentom platformę e-learningową Moodle 3.5.1 + tj. system typu open source, oparty na technologii PHP, system operacyjny Linux Debian 9 i system bazodanowy MariaDB. Uczelnia zapewnia również infrastrukturę serwerową, która pozwala na dostęp do systemu przez 24 h na dobę. W procesie dydaktycznym na platformie Uczelnia dostarcza narzędzi synchronicznych i asynchronicznych. Synchronicznym narzędziem pracy, wykorzystywanym na platformie e-learningowej jest czat, który umożliwia komunikację w czasie rzeczywistym. Termin czatu może być ustalany wspólnie ze studentami. Spotkania na czacie pełnią funkcję konsultacji, w trakcie których mogą być poruszane zarówno kwestie organizacyjne jak i uzupełniające działania stacjonarne. Czat może być również wykorzystany jako forma spotkania z ekspertem/praktykiem z danej dziedziny. Jak wskazano uprzednio (wyniki ankietowań studentów), studenci oceniają zastosowanie tego narzędzia stosunkowo nisko. Asynchronicznym narzędziem wykorzystywanym w realizacji procesu dydaktycznego na platformie jest forum. Forum pozwala na wymianę myśli i poglądów na dany temat, obserwację doświadczeń wszystkich uczestników danej dyskusji. Dyskusja jest moderowana przez dydaktyka, który może przyjąć różne role, np. moderatora, gościa, przeciwnika, eksperta czy mentora. Do dyspozycji dydaktyka pozostają również różnorodne formy prowadzenia dyskusji, np. dyskusja plenarna, studium przypadku, dyskusja sokratejska czy debata. W gestii dydaktyka pozostaje dobór metod pracy na forum, w tym również odpowiednia motywacja i angażowanie do aktywnego udziału w działaniach, które wzmagają twórcze myślenie oraz

pozwalają na korzystanie z różnych źródeł informacji jak i wyciąganie odpowiednich wniosków itp.

ZO PKA, stwierdza, że w Uczelni nie uruchomiono laboratoriów względnie pracowni, które miałyby służyć osiąganiu efektów uczenia się w zakresie wiedzy i przede wszystkim umiejętności. Polegając na błędnym przekonaniu, że wszelkie efekty uczenia się dotyczące części wiedzy i umiejętności praktycznych będą osiąmane w ramach praktyk, nie rozwinęto też stosownej alternatywy w postaci zajęć terenowych, które zdecydowanie mogłyby się sprawdzić w ramach tematyki prowadzonych specjalności. ZO PKA zwraca przy tym uwagę na fakt (podnoszony w dyskusjach przez Władze Uczelni), że większości studentów praktyka zaliczana jest na podstawie zaświadczeń z miejsca pracy. Oznacza to, że nabywane umiejętności są jednostkowe i mogą nie wystarczyć dla uzyskania wszystkich efektów uczenia się. Oznaczać to może, że infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe nie może być oceniona, jako w pełni dostosowana do wymogów toku kształcenia.

Dla potrzeb kadry dydaktycznej Uczelni Nauk Społecznych udostępniono pomieszczenie tzw. pokój wykładowców odbywających dyżury i prowadzących konsultacje dla studentów (także w formie zdalnej z wykorzystaniem e-learningu synchronicznego przy udostępnionych w tym celu stanowiskach komputerowych).

ZO PKA zwraca uwagę, że siedziba Uczelni mieści się w budynku wpisanym do rejestru zabytków, zatem wszelkie prace związane z likwidacją istniejących barier architektonicznych są niemożliwe do wykonania. Nie można zamontować windy, dobudować brakujących wejść (np. do wspomnianej auli), poszerzyć spoczników, czy zwiększyć kubatury pomieszczeń (zwraca się na to uwagę w raportach dotyczących stanu budynku) na poddaszu (znajdują się tutaj sale komputerowe). Z uwagi na ten fakt Uczelnia zakupiła *schodolaz kroczący* umożliwiające pokonywanie schodów osobom z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na bardzo wąskie i niskie przejście do znajdujących się w piwnicy budynku biblioteki i czytelnicy nie są one dostępne dla osób z ww. niepełnosprawnością. ZO PKA nie znalazł w budynku uczelnianym pomieszczeń sanitarnych (wąskie drzwi wejściowe do toalet, brak uchwytów etc.) dostosowanych do potrzeb osób poruszających się na wózkach. Na parkingu nie wyznaczono miejsc dla osób niepełnosprawnych. W celu stwarzania warunków do pełnego udziału osób z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia przygotowano także mobilne stanowiska komputerowe wyposażone w odpowiedni sprzęt i oprogramowanie - oprogramowanie dla osób niepełnosprawnych – ZoomText MagReader, klawiatury ZoomText, lupy-powiększalniki ZoomCamera dla osób niedowidzących, oraz zestawy słuchawkowe.

Po dokonanych oglądzie bazy infrastrukturalnej ZO PKA stwierdza (z zastrzeżeniem uwag poczynionych powyżej), że wewnątrz obiekt sprawia wrażenie zadbanego. Obiekt uczelniany przeszedł w ostatnim czasie gruntowny remont (m.in. wymiana okien, instalacji centralnego ogrzewania, dostosowanie do wymagań przeciwpożarowych oraz montaż wentylacji) i spełnia w tym względzie wszystkie wymogi. Potwierdza to Protokół z kontroli okresowej budynku – Przegląd budowlany 5-letni i 1-roczny, dokonanej w dniu 15 kwietnia 2019 roku przez uprawnione Biuro Inżynierskie z Łodzi. Stan techniczny budynku określono w ww. Protokole jako dobry, co oznacza stan dobrej sprawności technicznej budynku, wysokiej wartości użytkowej i przydatności do użytkowania (wskazano, że budynek jest użytkowany zgodnie z przeznaczeniem i może być dalej użytkowany). Jednocześnie wskazano również na konieczność wykonania napraw bieżących. Najpilniejsze prace (powinny być wykonane w ciągu roku) dotyczą dachu budynku. Koszt remontu poniesiony przez Uczelnię w bieżącym roku oscyluje w granicach 200 tys. złotych. W zakresie współczesnej dydaktyki pozostają jednakże ograniczenia wskazane powyżej.

Uczelnia dba o systematyczny rozwój bazy dydaktycznej (zakup 2 tablic multimedialnych wraz z oprogramowaniem i nagłośnieniem, 10 rzutników multimedialnych, laptopów, zestawu do

rejestracji i transmisji video etc.), co pozwala na efektywne wykorzystywanie nowych technologii w procesie kształcenia (w sposób synchroniczny i asynchroniczny) a także częściowo na jego dostosowywanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (z zastrzeżeniem niepełnosprawności ruchowej). W bieżącym roku Uczelnia wykorzystwała środki z funduszu z dotacji podmiotowej na zadania związane ze stwarzaniem studentom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia w wysokości 13 920 złotych. W latach 2016-2018 przeznaczono na ww. cele 8 653 złotych.

Uczelnia Nauk Społecznych zapewnia swoim studentom możliwość korzystania z własnych zbiorów bibliotecznych, związanych z zakresem treści ujętych w ramach programu studiów. ZO PKA uzyskał informację, że Biblioteka UNS gromadzi literaturę ze specjalności w zakresie nauk (kierunków) humanistycznych i społecznych, kompletując księgozbiór przede wszystkim z zakresu prowadzonych kierunków studiów i dyscyplin pokrewnych tj. psychologia, filozofia, socjologia edukacji, czy biomedyczne podstawy rozwoju. Biblioteka posiada obecnie ponad 6 tysięcy woluminów. Biblioteka udostępnia zbiory wykorzystując warsztat informacyjny w postaci komputerowej bazy danych o zbiorach bibliotecznych, tworzonej za pomocą MOLNet+ firmy Vulcan, umożliwiającej wieloaspektowe wyszukiwanie potrzebnych źródeł. ZO PKA ma wątpliwości, czy miejsca w czytelni zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej. Pomieszczenie to służy równolegle jako magazyn różnych sprzętów. Nieco dziwią tłumaczenia w rodzaju, że *studenci nie korzystają z biblioteki i czytelni*. Wniosek może być tylko jeden – czytelnia i biblioteka nie funkcjonują.

Oprócz własnych zasobów bibliotecznych, UNS umożliwia swoim studentom korzystanie z elektronicznych zasobów sieciowych EBSCO oraz Wirtualnej Biblioteki Nauki (w tym o charakterze humanistycznym, społecznym i medycznym) oraz (na podstawie odpowiednich porozumień) ze zbiorów bibliotecznych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi oraz Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Łodzi. Mimo próśb ZO PKA nie dostarczono wykazu literatury objętej planem studiów i programem kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” dostępnej dla studentów UNS w ramach własnych zasobów bibliotecznych (do raportu samooceny dołączono niestety wykaz literatury dotyczącej kierunku *pedagogika*). Zamiast tego ZO PKA uzyskał wgląd do zestawień bibliograficznych (obejmujących w sumie 184 pozycje zwarte, nie wykazano tytułów czasopism) dotyczących: nauki o państwie i prawie (wykazano 46 pozycji, najnowsza z roku 2016), współczesne obszary badań humanistycznych i społecznych (wykazano 52 pozycje, najnowsza pozycja z roku 2010) oraz bezpieczeństwo państwa (wykazano 86 pozycji, najnowsza pozycja z roku 2017). ZO PKA uzyskał informację od Władz Uczelni, że latach 2016-2019 Uczelnia przeznaczyła na zakup literatury adekwatnej dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* 27 034,99 zł. Na prośbę o wskazania konkretnych pozycji zakupionych w ostatnich 4 latach Uczelnia nie zareagowała.

W Bibliotece uczelnianej funkcjonuje usługa zamawiania literatury przez Internet – zdalne zamawianie książek z systemu bibliotecznego do wypożyczenia dokonywane jest po zalogowaniu na indywidualne konto czytelnika. Na terenie budynku czytelniczy mają możliwość skorzystania z sieci bezprzewodowej. Dzięki nowoczesnemu systemowi autoryzacji i kontroli dostępu, zarejestrowani użytkownicy Biblioteki mają nieograniczony dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych z dowolnego miejsca.

ZO PKA sprawdził dysponowanie przez Bibliotekę pozycjami literatury podstawowej wskazanymi w wybranych sylabusach przedmiotowych. Dokonano tego dla przedmiotów: *Nauka o państwie i polityce, Współczesne obszary badań humanistycznych i społecznych, Bezpieczeństwo państwa, Podstawy zarządzania i nauka o organizacji, Konstytucyjny system władzy publicznej, Konstytucyjny system władzy państwowej, Ekonomiczne źródła konfliktów, Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego, Globalizacja – szanse i zagrożenia,*

Proseminarium, Bezpieczeństwo i jego zagrożenia w aspekcie globalnym, wielokulturowym oraz cywilizacyjnym oraz Instytucjonalizacja systemu bezpieczeństwa wewnętrznego. W zdecydowanej większości Biblioteka UNS dysponuje wskazanymi w kartach powyższych przedmiotów pozycjami literatury. Niedostatki w tym względzie wykazano w przypadku przedmiotów tj.: *Bezpieczeństwo i jego zagrożenia w aspekcie globalnym, wielokulturowym oraz cywilizacyjnym, Podstawy zarządzania i nauka o organizacji oraz Instytucjonalizacja systemu bezpieczeństwa wewnętrznego.* Niedosyt budzi jednakże aktualność wykazywanej literatury (patrz także wcześniejsze uwagi w tym względzie). Przykładowo w karcie przedmiotu *Ochrona osób, mienia i infrastruktury* w ramach literatury podstawowej wskazano 4 pozycje – z roku 2004 (jedna), z roku 2008 (jedna) i z roku 2012 (dwie). ZO PKA nie stwierdził dostosowania wskazywanej literatury przedmiotu do gruntownych przeobrażeń sfery ochrony osób, mienia, obiektów i obszarów (regulowanych Ustawą z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia), które nastąpiły po roku 2013 w wyniku wejścia w życie przepisów: Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, jak i Ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Pozytywnym akcentem w zakresie zapewnienia forum do publikowania wyników badań, będących zarazem dodatkowym źródłem wiedzy z zakresu bezpieczeństwa jest funkcjonowanie w Uczelni od roku 2016 półrocznika pt. *Interdyscyplinarne studia społeczne*. Periodyk ten jest areną zamieszczania tekstów m.in. ze wspomnianych uprzednio konferencji (np. pt. *Edukacja dla bezpieczeństwa* - nr 1 (3) 2017 lub tekstów tematycznych np. pt. *Współczesne społeczeństwo w obliczu zagrożeń* - nr 1 (1) 2016).

Uczelnia nie dostarczyła wyników okresowych (wewnętrznych) przeglądów i ocen jakości infrastruktury dydaktycznej, na podstawie której formułuje się wnioski dotyczące uzupełnienia wyposażenia, planu napraw i remontów posiadanych zasobów oraz nowych inwestycji. Dlatego ZO PKA miał trudności, czy dokonuje się regularnego monitorowania stanu technicznego bazy lokalowej, oraz czy biorą w tym udział studenci.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Przy praktycznym profilu kształcenia Uczelnia nie dysponuje jednakże laboratoriami, czy pracowniami. Nie rozwinięto systemu zajęć terenowych. W związku z powyższym nie stwierdzono adekwatności infrastruktury dydaktycznej do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, w tym prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne są sprawne i nowoczesne. Uczelnia nie dysponuje jednakże specjalistycznym oprogramowaniem związanym z bezpieczeństwem wewnętrznym. Nie zapewnia także dostępu do niego. Dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się niezbędne jest przemyślenie kwestii dostępu do zasobów umożliwiających osiąganie efektów uczenia się (szczególnie umiejętności) np. w postaci ww. systemu zajęć terenowych. Zwłaszcza, że infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się praktyki jest nowoczesna.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach komputerowych są dostosowane do liczby studentów i liczebności grup. Jednakże ze względu na brak specjalistycznego oprogramowania nie umożliwiają samodzielnego wykonywania czynności praktycznych przez studentów.

Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych (w tym ostatnim przypadku z dużymi ograniczeniami dla osób z niepełnosprawnością – bariery w dostępie do sal i zaplecza sanitarnego). Ze względu na status obiektu zabytkowego Uczelnia nie jest w stanie w pełni dostosować się do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Nie zapewniono do końca zgodności infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej z przepisami BHP.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne nie zapewniają warunków komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych zarówno w formie tradycyjnej, jak i cyfrowej. Zasoby biblioteczne informacyjne, edukacyjne są dostępne (tradycyjnie oraz przede wszystkim z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej). Wymagają jednakże aktualizacji. Przemysł wymaga system dostępu do ww. zasobów. Uczelnia nie zapewniła studentom dostępu do specjalistycznego oprogramowania.

Infrastruktura podlega przeglądom w zakresie przepisów budowlanych. Jednakże nie stwierdzono, aby infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, informacyjne, edukacyjne, czy specjalistyczne oprogramowania podlegały systematycznym przeglądom w zakresie sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, jak i potrzeb osób z niepełnosprawnością. W związku z powyższym, nie stwierdzono udziału nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak i studentów w takowych przeglądach. Nie stwierdzono wykorzystania wyników okresowych przeglądów (w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów) do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookoła Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się:

- poszerzenie infrastruktury dydaktycznej o elementy (zasoby) podmiotów współpracujących celem prowadzenia tzw. zajęć terenowych;
- reaktywację biblioteki poprzez zmiany organizacyjne, które spowodują, że studenci zechcą w sposób pełniejszy korzystać z jej zasobów;
- aktualizację zasobów bibliotecznych;
- pozyskanie dostępu do specjalistycznego oprogramowania z zakresu bezpieczeństwa;
- organizację systematycznych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, zasobów bibliotecznych i informatycznych, wyposażenia technicznego pomieszczeń, środków i pomocy dydaktycznych, informacyjnych oraz edukacyjnych, jak i zaangażowanie w te sprawy studentów.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. W grupie interesariuszy znajdują się przedstawiciele służb mundurowych (policja, straż pożarna, wojsko). UNS w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* kształci studentów na trzech specjalnościach: Ochrona i obrona narodowa, Zarządzanie w administracji publicznej, Zapobieganie zagrożeniom terrorystycznym. Tak jak dla trzeciej specjalności reprezentacja interesariuszy zewnętrznych jest odpowiednia, tak dla drugiej wskazane by było uzupełnienie listy interesariuszy o przedstawicieli wydziałów zarządzania kryzysowego urzędów: wojewódzkiego, marszałkowskiego i starostwa powiatowego. Wydziały zarządzania kryzysowego w sytuacjach nadzwyczajnych wspólnie z policją i służbami ratowniczymi tworzą system zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców.

Na podstawie oświadczeń woli interesariuszy zewnętrznych przy kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w kwietniu 2013 roku powstała Rada Biznesu i Interesu Społecznego. Chęć uczestnictwa w radzie zgłosili przedstawiciele 15 podmiotów, głównie jednostek służb mundurowych. W trakcie wizytacji nie udało się uzyskać żadnych informacji na temat efektów działań Rady. Brak informacji o terminach posiedzeń, nie ma protokołów posiedzeń, ani tym bardziej wykazu tematów, które Rada wspólnie by omawiała. Rada praktycznie nie działa. Charakter działalności instytucji i firm, które zgłosiły chęć udziału w Radzie jest zbieżny z przedmiotem, którym zajmuje się kierunek.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odnośnie ocenianego kierunku sprowadza się do współorganizowania wspólnych konferencji i warsztatów. Uczelnia posługuje się przedstawicielami interesariuszy organizując kursy i szkolenia. I tak w 2017 roku współorganizowano konferencję „Edukacja dla bezpieczeństwa”, w 2018 roku „Cyber bezpieczeństwo” a w 2019 roku „Dzień bezpieczeństwa internetu”. Dwa ostatnie wydarzenia miały charakter otwartych imprez edukacyjnych. Według zapewnień władz UNS po każdej konferencji prelegenci (praktycy) uczestniczą w spotkaniu, w trakcie którego omawiane są efekty nauczania na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz program studiów. Według informacji zawartych w protokole, po konferencji w 2017 roku („Edukacja dla bezpieczeństwa”) w posiedzeniu uczestniczyło 4 praktyków (prelegentów na konferencji), przedstawicieli służb mundurowych. Interesariusze zewnętrzni wnioskowali m.in. o większy nacisk na zajęcia praktyczne, w kwestii praktyk – o większy udział w programie praktyk zajęć terenowych i sprawnościowych. Sugerowali też, aby kadra systematycznie podnosiła swoje kwalifikacje. W trakcie wizytacji nie udało się ustalić jak Władze Uczelni podeszły do tych postulatów.

Uczelnia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* ma podpisane porozumienia (10 podmiotów) dotyczące organizacji praktyk. Instytucje te (służby mundurowe) dają gwarancję osiągnięcia studentom założonych dla praktyk efektów nauczania. Pracodawcy wśród studentów rekrutują też pracowników. Jednakże współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter nieregularny, niesystematyczny, prowadzona jest w ograniczonej formie. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracują z uczelnią prowadząc zajęcia na ocenianym kierunku. Zatrudniani są na podstawie umów cywilno-prawnych. Wśród praktyków prowadzących zajęcia (pięć osób), którzy zatrudnieni są na zewnątrz znajdują się m.in.: emerytowany oficer Wojska Polskiego obecnie specjalista Zespołu Kadr i Szkolenia w Komendzie Powiatowej Policji w Brodnicy (zajęcia „Rola

informacji oraz łączność i teleinformatyka w zarządzaniu kryzysowym”), obecny Komendant Powiatowej Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim („Organizacja systemów ratownictwa”), a „Podstawy prawa karnego, materialnego i procesowego” oraz zajęcia „Międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych prowadzi emerytowany pracownik wojska, który w wojsku pełnił stanowiska związane z aspektami prawnymi. Prowadzący zajęcia praktycy mają wpływ na ewentualną modyfikację efektów uczenia się lub programu studiów, przykładów takiego działania w trakcie wizytacji jednak nie zauważono.

W spotkaniu z ekspertem pracodawcą, członkiem zespołu oceniającego uczestniczyło pięciu przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, pracownicy policji, straży miejskiej i straży pożarnej (KWP w Łodzi – pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji, KWP w Łodzi – Naczelnik Wydziału Prewencji, Zastępca Naczelnika Straży Miejskiej w Łodzi, Przedstawiciel Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Koluszkach, KMP w Łodzi – Naczelnik Wydziału Prewencji). Reprezentowane instytucje odpowiadają zakresowi studiów na ocenianym kierunku. Pracodawcy pozytywnie ocenili współpracę z Uczelnią w zakresie kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, nie potrafili jednak wskazać sytuacji, w których mieli możliwość wypowiedzenia się na temat efektów uczenia się dla ocenianego kierunku, efektów uczenia się dla praktyk, a tym bardziej zmian, które zostały wprowadzone po ich sugestiach.

Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* UNS w Łodzi nie prowadzi się okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Nie ma też przykładów współpracy z interesariuszami w kontekście ustalania tematów prac dyplomowych.

Akademickie Biuro Karier bada losy absolwentów. Uczelnia do badania losów absolwentów wykorzystuje platformę OLZA (Obserwatorium Losów Zawodowych Absolwenta). Wejście absolwentów na rynek pracy nie jest trudne, ponieważ (tak wynika z wypowiedzi interesariuszy, którzy wzięli udział w spotkaniu z ekspertem pracodawcą) na rynku pracy w Łodzi i okolicach jest duże zapotrzebowanie na absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. W systemie OLZA, w latach 2016 – 2018 pracodawcy zarejestrowani w bazie zamieścili łącznie 27 ofert, z czego 9 dedykowanych było dla studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Ponadto na tablicy ogłoszeniowej w okresie 2016 – 2018 Akademickie Biuro Karier zamieściło 11 ogłoszeń, przesłanych drogą mailową od instytucji w związku z prowadzoną rekrutacją na stanowiska w różnych służbach, m.in. z Komendy Miejskiej Policji w Łodzi, Służby Więziennej z Łodzi i różnych agencji ochrony mienia.

Pozytywnie należy ocenić wydzieloną na stronie internetowej strefę pracodawcy. To miejsce, w którym przedstawiciele rynku pracy mogą umieszczać profile swoich firm, a także zamieszczać oferty pracy dla studentów i absolwentów. W miejscu tym publikowane są również oferty praktyk i stażów. Ponadto pracodawca, po zarejestrowaniu, ma możliwość przeglądania CV i biogramów zawodowych potencjalnych pracowników (studentów/absolwentów, którzy udostępnili swoje dokumenty aplikacyjne). Funkcjonowanie strefy pracodawcy nadzoruje Akademickie Biuro Karier. Biuro Karier na stronie internetowej prowadzi bazę firm poszukujących pracowników. Dostęp do bazy mają studenci, którzy wcześniej się zarejestrują. Ponadto Biuro publikuje informacje na temat staży oraz prowadzi poradnictwo zawodowe, a także kursy oraz szkolenia podnoszące umiejętności przydatne na rynku pracy. Biuro Karier na pewno w razie potrzeby ma, za pomocą rozbudowanej oferty, możliwość pomocy studentowi/absolwentowi przy wejściu na rynek pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Podczas projektowania programu kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* nawiązano kontakt z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Był on zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy. Kontakt ten nie przekształcił się jednak w działania usystematyzowane. Współpraca Uczelni w zakresie kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest utrzymywana na bieżąco tylko poprzez praktyków prowadzących zajęcia. Wspólnie realizowane są przedsięwzięcia takie jak: szkolenia, warsztaty, czy konferencje, a etatowi pracownicy naukowcy proszeni są w różnych sytuacjach o opinię. W trakcie oceny programowej ZO PKA nie udało się ustalić przykładów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która owocowałaby opinią pracodawców dotyczącą poziomu realizowanego kształcenia na ocenianym kierunku, zakresu efektów uczenia się (i ich zgodności z wymaganiami rynku) lub programu studiów. Między innymi tym miała się zajmować powstała w 2013 roku Rada Biznesu i Interesu Społecznego. W trakcie oceny nie natrafiono na ślad jakiegokolwiek posiedzenia Rady. Oznacza to, że współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami nie ma charakteru stałego. Ogranicza się ona tylko do praktyk i częściowo prowadzenia zajęć. Uczelnia nie mogła w tym kontekście (udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) wskazać na staże, wolontariaty, wizyty studyjne, czy realizację wdrożeniowych prac etapowych i dyplomowych. Nie weryfikowano (posiłkując się interesariuszami zewnętrznymi) realizowanych efektów uczenia się, jak i nie dokonywano bieżących analiz rynku pracy.

Nie prowadzone są w związku z tym okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, które obejmowałyby ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a konieczne byłoby rozszerzenie ich spektrum. Nie oceniana jest skuteczność form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, czy osiąganie przez studentów efektów uczenia się, co mogłoby owocować rozwojem i doskonaleniem jednego i drugiego.

Z uzyskanych informacji wynika, że najczęściej do kontaktu w interesariuszami zewnętrznymi dochodzi w trakcie ustaleń dotyczących praktyk studenckich oraz gdy interesariusze zewnętrzni zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników i szukają ich wśród studentów i absolwentów ocenianego kierunku. Fakt, że oferty kierują do studentów i absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* UNS świadczy o ich pozytywnej ocenie dotyczącej przygotowania tej grupy potencjalnych pracowników do funkcjonowania na rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

- Zaleca się reaktywowanie Rady Biznesu i Interesu Społecznego, która miałaby możliwość opiniowania efektów uczenia się na ocenianym kierunku pod kątem oczekiwań rynku pracy;
- Zaleca się włączenie do grupy interesariuszy zewnętrznych przedstawicieli wydziałów zarządzania kryzysowego urzędu wojewódzkiego i urzędów samorządowych;

- Zaleca się dokonywanie systematycznych ocen programu studiów w zakresie spełnienia zaleceń wynikających z pracy interesariuszy zewnętrznych tj. Rady Biznesu i Interesu Społecznego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia Nauk Społecznych w Łodzi, w której jest realizowany oceniany kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* implementuje założenia procesu internacjonalizacji kształcenia na niskim poziomie. Akcenty umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku są bardzo słabe. Ww. proces powinien bazować m.in. na bardzo dużej aktywności konferencyjnej wizytowanej Uczelni o zasięgu krajowym, ale przede wszystkim o zasięgu międzynarodowym. Niestety wśród wskazanych organizowanych i współorganizowanych przez UNS w latach 2016-2019 20 konferencji (w tym 3 seminariów) nie znalazła się żadna o zasięgu międzynarodowym. Zdecydowanie, nie sprzyja to nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych. W opisie zawartym do kryterium 4 wskazano, że Zdaniem ZO PKA, tylko trzy z ww. konferencji (ze względu na tematykę), można z zastrzeżeniami zakwalifikować do sprzyjających prowadzeniu kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Wizytowana Uczelnia nie skorzystała (jak dotąd nie podpisano żadnej umowy), z możliwości wymiany z zagranicznymi ośrodkami akademickimi w ramach: Programu Erasmus +. Spowodowało to brak stosownej wymiany akademickiej. Dotyczy to zarówno wyjazdów (jak i przyjazdów) studentów w celu odbywania studiów (SMS), jak i praktyk (SMP). Nie wykazuje się także mobilności kadry dydaktycznej, względnie pracowników (STT, STA) w ramach ww. programu. Nie odnotowano przyjazdów w ramach ww. aktywności. Studenci nie wykazują zainteresowania wyjazdami w ramach wymiany studenckiej. Za główny argument wyjaśniający ich brak zainteresowania wskazywanymi była sytuacja rodzinna oraz trudność pogodzenia ich dotychczasowej pracy zawodowej z ewentualnym wyjazdem. Poza lektoratami z języka angielskiego, studenci ocenianego kierunku studiów nie mają zapewnionej możliwości wyboru zajęć fakultatywnych prowadzonych w języku obcym.

Bilateralne umowy o współpracy zawarto z 29 uczelniami z innych krajów (wyłącznie z Ukrainy). Są to w przeważającej większości uczelnie o profilu pedagogicznym (12), oraz medycznym (4). Zawarte umowy o współpracy dotyczą także (w sumie 14 umów) nauk humanistycznych, transportu kolejowego, finansów i ekonomii, lotnictwa, gleboznawstwa i agrochemii, czy nauk technicznych. Nie wykazano umów dotyczących współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa lub z uczelniami specjalizującymi się w tej dziedzinie (np. policyjnymi, czy zajmującymi się zarządzaniem kryzysowym).

Uczelnia wskazuje wprowadzić na wyjazdy zagraniczne (udział w 4 konferencjach) swoich pracowników, ale nie dotyczą one zagadnień bezpieczeństwa. Wskazywane w Raporcie samooceny wyjazdy dotyczą tematyki innych kierunków studiów tj. pedagogiki. W UNS nie przyjmowano także profesorów wizytujących z zagranicy. UNS nie dysponuje także ofertą przedmiotów prowadzonych w języku angielskim.

Pewną namiastką w ramach umiędzynarodowienia jest fakt, iż UNS w latach 2016 - 2019 realizowała założenia umiędzynarodawiania procesu kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Dzięki podejmowanym działaniom, wskazanym poniżej, studenci UNS uzyskali możliwość zdobycia cennego doświadczenia, obycia i umiejętności w kontaktach międzynarodowych. Dotyczyło to wyjazdów studentów UNS na Słowację i uczestnictwo w warsztatach, seminariach, i spotkaniach ze studentami i kadrami Uczelni w Ružomberku na Słowacji (Uniwersytet Katolicki w Ružomberku). W okresie od 2016 do kwietnia 2019 roku z tego typu form zdobywania doświadczenia skorzystało 59 studentów (studiów I-go i II-go

stopnia) na kierunku *pedagogika* i 13 studentów kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne”. Podobnie, w związku z nawiązaną współpracą partnerską z uczelniami wyższymi z Ukrainy, w UNS odbywały się cykliczne wizyty studyjne w ramach realizacji podyplomowego stażu zagranicznego przez pracowników dydaktyczno-naukowych z Ukrainy. Spotkania te były prowadzone przez kadrę UNS w zakresie tematyki obejmującej aktualny stan i zmiany w obszarze kształcenia wyższego w Polsce. Z kolei studenci UNS występowali w zakresie warunków zdobywania wiedzy i doświadczenia w naszym systemie szkolnictwa wyższego. W latach 2016-2019 tego typu wizyt roboczych odbyło się 16. Jak wskazuje Uczelnia, na każdym spotkaniu swoje wystąpienie mieli studenci obydwu wskazywanych powyżej kierunków. Kadra i studenci UNS uczestniczyli też w wyjazdach warsztatowych do szkół wyższych na Ukrainę. W latach 2016-2019 odbyły się 4 tego typu wizyty. ZO nie uzyskał jednakże informacji szczegółowych.

ZO PKA rekomenduje intensyfikację międzynarodowej działalności konferencyjnej Uczelni oraz podpisanie umów w zakresie wymiany akademickiej podejmowanej w ramach programu Erasmus+. Rekomenduje się także stopniowe (na początek mogą to być pojedyncze godziny) przygotowanie oferty przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, jak i szersze propagowanie wśród studentów możliwości udziału w międzynarodowych programach wymiany akademickiej wskazując m.in. na możliwości odbywania praktyk. Wskazane byłoby także uwzględnienie podczas zawierania międzynarodowych umów bilateralnych faktu, że w Uczelni funkcjonuje obok kierunku *pedagogika*, jeszcze drugi kierunek tj. *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Związane z kształceniem na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów są skromne. Nie można także wskazać, że zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Międzynarodowa mobilność studentów i przede wszystkim nauczycieli akademickich wspierana jest okazjonalnie, a oferta kształcenia w językach obcych nie funkcjonuje, co skutkuje bardzo niskim stopniem umiędzynarodowienia i wymiany studentów (praktycznie zerowy) i kadry w skali kierunków prowadzonych w Uczelni. W zakresie ocenianego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* aktywność w tym względzie studentów i kadry jest minimalna. Nie prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które miałyby obejmować ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Co mogłoby się przyczynić do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia Nauk Społecznych oferuje studentom ocenianego kierunku różne formy wsparcia. Istotną skuteczności działania wdrożonego systemu wsparcia jest konieczność dostosowania i zróżnicowania oferowanych działań, ze względu na różnorodne potrzeby. Na kierunku kształcą się zarówno studenci uzupełniający swoje wykształcenie oraz osoby podejmujący inną pracę zawodową. Na podstawie opinii studentów wizytowanego kierunku stwierdzić należy, iż Jednostka odpowiednio identyfikuje zróżnicowane potrzeby studentów.

Wsparcie dydaktyczne i merytoryczne udzielane jest przez nauczycieli akademickich podczas zajęć dydaktycznych. Nauczyciele są dodatkowo dostępni podczas konsultacji ustalonych ze studentami oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, kontaktu telefonicznego oraz platformy e-learningowej. Za pośrednictwem platformy nauczyciele udostępniają dodatkowe pomoce naukowe, uzupełniające treści kształcenia. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie. Zdaniem studentów materiały publikowane na platformie są na odpowiednim poziomie. Przedstawiciele obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż bardzo chętnie korzystają ze przesyłanych materiałów.

Wsparcie administracyjne udzielane jest przez Dział Organizacji Studiów. Pozytywnie można ocenić jakość obsługi w sprawach dotyczących procesu dydaktycznego oraz pomocy materialnej. Pracownicy są merytorycznie i organizacyjnie przygotowani do pełnienia swoich funkcji. Jednocześnie, zdaniem studentów sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż w zdecydowanej większości spotykają się z życzliwym podejściem ze strony nauczycieli akademickich, władz Uczelni oraz pracowników administracyjnych. Ponadto, w sprawach indywidualnych studenci mają możliwość składania wniosków i skarg do Opiekuna Kierunku oraz Prodziekana ds. studenckich. Wskazano, iż zwykle studenci decydują się na nieformalną drogę rozwiązywania występujących problemów. Aktualnie osobą wspierającą studentów jest Prorektor ds. studenckich. Dodatkowo przeszkolono pracownika administracyjnego z języka migowego w celu ułatwienia kontaktu z osobami z dysfunkcją narządu słuchu. Obecnie nie ma studentów z orzeczoną niepełnosprawnością. Od 1 października 2019r. do wsparcia tej grupy studentów zostanie powołane (jak deklaruje Uczelnia) Biuro Ds. Osób Niepełnosprawnych.

Samorząd studencki uzyskuje oczekiwane wsparcie merytoryczne, organizacyjne ze strony Uczelni. Przedstawiciele Samorządu reprezentują studentów podczas obrad Senatu. Dotychczas Władze Uczelni pozyskały opinie Samorządu w kwestii: oceny funkcjonalności platformy e-learningowej oraz proponowanych szkoleń. Jednostka uwzględnia uwagi Samorządu Studentów, dla przykładu, na ich prośbę, w aktualnym roku akademickim przeprowadzono kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy. Co więcej, na prośbę studentów, na platformie e-learningowej wprowadzono kalendarz, w którym zaznaczone są najważniejsze daty, wydarzenia, zaliczenia podczas trwania całego roku akademickiego.

Jednocześnie, członkowie Samorządu wraz z Władzami Uczelni współorganizują Piknik Studencki. Piknik organizowany jest corocznie, a jego celem jest integracja społeczności studenckiej wraz z przedstawicielami kadry.

Platforma e-learningowa zawiera m.in.: informację o zaliczeniach, moduł do konwersacji na nauczycielami akademickim, kalendarz wraz z zaznaczonymi ważnymi datami (zaliczenia, termin sesji etc.), moduł do załączania prac zaliczeniowych i realizacji niektórych zaliczeń cząstkowych z danych przedmiotów. Część kadry za pośrednictwem platformy publikuje dodatkowe, uzupełniające materiały dydaktyczne. Z perspektywy studentów ocenianego kierunku platforma e-learningowa działa na odpowiednim poziomie, adekwatnie do ich

oczekiwań i potrzeb. Działaniami usprawniającymi pracę platformy zajmuje się Dział obsługi platformy e-learningowej, Pracownik działu prowadzi szkolenia oraz udziela wsparcia w zakresie funkcjonowania platformy. Studenci mogą zgłosić się także, np.: gdy nie mogą się zalogować czy nie mają pełnego dostępu do przedmiotów. Przedstawiciele obecni na spotkaniu ZO PKA wskazali, iż chętnie korzystają ze wsparcia z oferowanego przez przedstawiony dział. Udzielana pomoc jest zgodna z ich oczekiwaniami i potrzebami.

Sposobem na motywowanie studentów jest możliwość opublikowania pracy dyplomowej w formie artykułu naukowego. Przykładem takiego działania jest publikacja naukowa absolwenta kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” w Kwartalniku Policyjnym. A wdrożony system stypendialny skutecznie motywuje do osiągania lepszych wyników uczenia się i osiągania zakładanych efektów uczenia się.

Jednostka umożliwia realizację studiów poprzez indywidualną organizację studiów (IOS) lub indywidualny plan studiów i program kształcenia (IPS). Zgodnie z §10 ustęp 2 Regulaminu studiów Uczelni Nauk Społecznych z siedzibą w Łodzi prawo ubiegania się o IOS przysługuje w udokumentowanych przypadkach związanych z: stanem zdrowia, opieką nad małoletnimi dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi, okresowym odbywaniem studiów na innych kierunkach poza UNS lub czynnym uprawianiem sportu wyczynowego lub innymi istotnymi przyczynami utrudniającymi regularne uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych. Natomiast warunki i zasady realizacji studiów według indywidualny plan studiów i program kształcenia określa rada podstawowej jednostki organizacyjnej. IPS umożliwia m.in.: modyfikacji sekwencyjnego systemu zajęć i egzaminów oraz modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów, porządku zajęć dydaktycznych w ramach toku studiów, uzyskania indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego.

W latach 2016-2019 Jednostka zorganizowała/współorganizowała: zajęcia otwarte prowadzone przez Fundację EduKabe Bezpieczeństwo w internecie, Seminarium: Edukacja dla bezpieczeństwa, Konferencję: Inny wymiar profilaktyki, Konferencję (Cyber)Bezpieczeństwo, miłość, przynależność, czyli o tym, czego szukamy w naszym smartfonie?, Warsztaty Dni Bezpiecznego Internetu 2019: Działajmy razem! Prelegentami są m.in. naukowcy, wykładowych UNS, specjaliści w dziedzinie komunikacji i bezpieczeństwa a także przedstawiciele służb mundurowych. Przedstawione wydarzenia mają charakter promocyjny Uczelni wśród lokalnej społeczności. Każdorazowo studenci ocenianego kierunku są zapraszani do uczestnictwa i współtworzenia tych przedsięwzięć.

Akademickie Biuro Karier wspiera oraz aktywizuje studentów i absolwentów Uczelni w zakresie wchodzenia na rynek pracy. Działalności Biura obejmuje: udostępnianie informacji o ofertach pracy i staży, poradnictwo zawodowe, pomoc w nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami, współorganizowanie kursów i szkoleń oraz badanie opinii absolwentów Uczelni. Dotychczasowe szkolenia z zakresu kompetencji miękkich miały charakter ogólnouczelniany. Studenci ocenianego kierunku nie wykazywali zainteresowania proponowanym przedsięwzięciem.

Od 31 maja 2016 r. Uczelnia wdrożyła portal Obserwatorium Losów Zawodowych Absolwentów (OLZA). Celem OLZA jest tworzenie bazy pracodawców, gromadzenie i udostępnianie ofert pracy/staży dla studentów UNS. Za pośrednictwem przygotowanego modułu osoby zainteresowane mogą stworzyć swoje Curriculum vitae oraz biogram zawodowy. Przedstawione dokumenty aplikacyjne mogą być, za zgodą studenta, udostępniane potencjalnym pracodawcom. Z drugiej strony każdy pracodawca ma możliwość opublikowania oferty pracy, stażu i praktyk.

W systemie OLZA, w latach 2016-2018 zamieszczono 9 ofert pracy bezpośrednio dedykowanych kierunkowi *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Jednocześnie w tym samym okresie na tablicy ogłoszeń, w formie papierowej, umieszczono 11 ogłoszeń od instytucji prowadzących

rekrutację na stanowiska w różnych służbach mundurowych, np.: z Komendy Miejskiej Policji, Służby Więziennej i różnych agencji ochrony mienia.

Częścią prowadzonej ewaluacji wdrożonego systemu wsparcia jest przeprowadzana jest ankietyzacja absolwentów w zakresie oceny: programu kształcenia, warunków i toku kształcenia, poziomu satysfakcji z odbytych studiów, zgodności wykształcenia z profilem zawodowym. Najnowszy raport w tym zakresie przygotowano 7 stycznia 2019 roku. Raport dotyczy oceny programu i toku kształcenia przez absolwentów UNS w roku 2018. Przedstawioną ankietyzacją zostali objęci zarówno studenci kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” jak i studenci pedagogiki (łącznie 125 respondentów). Do oceny wymienionych aspektów przygotowano 10 pytań. W aspekcie przeprowadzonej ewaluacji studiowana najwyżej oceniono kadrę dydaktyczną oraz jakość kształcenia. Ocenę dobrą przyznano bazie lokalowej zasobom bibliotecznym oraz pracownikom administracyjnym. Aż 88 absolwentów dostatecznie oceniło możliwość kształcenia za granicą w ramach wymian studentów

Absolwenci zaproponowali następujące zmiany programowe: zwiększenie zajęć i egzaminów za pomocą platformy e-learningowej, zmniejszenie ilości praktyk studenckich, realizację zajęć teoretycznych na platformie, organizację zjazdów również w piątki w godzinach popołudniowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Prowadzone jest z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Uwzględnia się przy tym w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania i prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Wdrożony system opieki i wsparcia odnosi się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Szczególnie istotne jest dostosowanie wsparcia do różnorodności pracujących studentów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż w zdecydowanej większości spotykają się z życzliwym podejściem ze strony nauczycieli akademickich, władz Uczelni oraz pracowników administracyjnych. Uwzględnia się przy tym różnorodne formy aktywności studentów: sportowe, artystyczne, organizacyjne, w zakresie przedsiębiorczości, w tym zawodowe. Wsparcie to jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów (np. niestacjonarnych, pracujących) oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Uwzględnia się sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Wsparcie obejmuje także działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom.

Mocną stroną Uczelni jest działalność platformy e-learningowej. Za jej pośrednictwem studenci mogą m.in. kontaktować się nauczycielami, pobierać przesłane materiały dydaktyczne. Platforma działa na odpowiednim poziomie, adekwatnie do ich oczekiwań i potrzeb. Samorząd studencki uzyskuje oczekiwane wsparcie merytoryczne, organizacyjne ze strony Uczelni.

Stosowane są uczelniane, materialne i pozamaterialne instrumenty oddziaływania na studentów kierunku, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, występowania o granty, uczestniczenia w międzynarodowych, ogólnopolskich, czy regionalnych konkursach. Sposobem na motywowanie studentów jest na przykład możliwość opublikowania pracy dyplomowej w formie artykułu naukowego oraz wdrożony system stypendialny.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się, w tym kadra administracyjna posiadają wysokie kompetencje.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, kreuje warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Każdorazowo studenci ocenianego kierunku są zapraszani do uczestnictwa i współtworzenia przedsięwzięć i wydarzeń organizowanych przez Uczelnię.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się prowadzone są przy udziale studentów w ramach okresowych przeglądów wsparcia studentów obejmując formy wsparcia, zasięg ich oddziaływania, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form. Częścią prowadzonej ewaluacji wdrożonego systemu wsparcia jest przeprowadzana jest ankietyzacja absolwentów w zakresie oceny: programu kształcenia, warunków i toku kształcenia, poziomu satysfakcji z odbytych studiów, zgodności wykształcenia z profilem zawodowym. Ponadto, Władze Uczelni pozyskały opinie Samorządu w kwestii: oceny funkcjonalności platformy e-learningowej oraz proponowanych szkoleń. Jednostka uwzględnia uwagi Samorządu Studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji w Uczelni Nauk Społecznych jest zapewniany przez różne kanały informacyjne. Zakres udostępnianej publicznie informacji jest zgodny z potrzebami różnych grup interesariuszy: kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników, otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jedyne dostrzeżone ograniczenie w zakresie dostępu do informacji na stronie internetowej Uczelni dotyczy niedostosowania wymienionego źródła dla osób z dysfunkcjami

z zakresu narządu słuchu i wzroku. Strona nie ma również wersji dla zagranicznych odbiorców. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące kształcenia na ocenianym kierunku udostępniane są głównie za pośrednictwem platformy e-learningowej. Studenci posiadają również indywidualne konta w programie ProAkademia – Wirtualna Uczelnia, gdzie po zalogowaniu mają dostęp do danych związanych z tokiem kształcenia. Poza informacjami w formie elektronicznej, wybrane informacje dotyczące toku studiów upowszechniane są w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni. Najlepiej ocenianym kanałem informacyjnym jest platforma ze względu na obszerności zamieszczanych tam treści.

Zgodnie z wytycznymi UNS stworzył również podstronę BIP, która jest, podobnie jak strona główna Uczelni, stale aktualizowana w oparciu o nową dokumentację spełniającą nowe wymogi formalne związane ze zmianami w obszarze szkolnictwa wyższego i kalendarzem dokonywania zmian w myśl przepisów wprowadzających. Informacje o aktualnych formach kształcenia oferowanych przez UNS zarówno w formie kwalifikacyjnej jak i doskonalącej są również zamieszczane w Bazie Usług Rozwojowych

Dodatkowo w trakcie roku akademickiego do starostów przesłane są, za pośrednictwem poczty elektronicznej, najważniejsze aktualności.

Dostęp do informacji umieszczonych na stronie Uczelni jest powszechny. Natomiast dostęp do platformy i wirtualnego dziekanatu wymaga logowania. Wykorzystywane kanały informacyjne spełniają oczekiwania studentów ocenianego kierunku. Zespół Oceniający nie wykazał w tym zakresie żadnych uchybień.

W ocenie Zespołu PKA Jednostka w odpowiedni sposób umożliwia i zapewnia stały dostęp do pełnej i aktualnej informacji. Wszystkie wykorzystywane kanały informacyjne są intuicyjne i zawierają aktualne informacje.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Obejmuje ona: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Uczelnia Nauk Społecznych w Łodzi zapewnia studentom dostęp do informacji wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji.

Jakość informacji o studiach zapewniona jest przez monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentowania. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia w Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi jest prowadzona w ramach rozwiniętego uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), który został ustanowiony Uchwałą nr 17 Senatu Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi z dnia 1 Października 2014 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Uchwała ta zawiera regulacje dotyczące celów i zasad funkcjonowania ww. systemu oraz jego elementów. Celem działań podejmowanych w UNS jest podnoszenie jakości procesu dydaktycznego i doskonalenie poziomu kształcenia, biorąc pod uwagę zasadność powiązania obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi i gospodarczymi kraju oraz regionu, a także uwzględniając w szerokim zakresie podmiotowość studentów w tworzeniu i realizacji procesu kształcenia oraz konieczność dostosowania metod i narzędzi dydaktycznych do wymogów współczesnego społeczeństwa informacyjnego.

Celem WSZJK jest monitorowanie i ocena realizacji efektów uczenia się, doskonalenie programów kształcenia oraz nieustanne podnoszenie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach. Przyjęte zasady i struktura, jak i funkcjonowanie WSZJK nawiązują do strategii rozwoju Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi. System obejmuje wytyczne dotyczące kreowania wysokiej jakości kształcenia. Zapewnianie odpowiedniej jakości kształcenia realizowane jest z uwzględnieniem charakteru poszczególnych kierunków studiów. System został opracowany w oparciu o zasadę ciągłego doskonalenia, czemu służą wbudowane w niego procedury: monitorowania i oceny kwalifikacji nauczycieli akademickich (oraz innych osób zaangażowanych w proces kształcenia), monitorowania i oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowania i oceny warunków prowadzenia kształcenia, monitorowania i oceny warunków rozwoju nauczycieli akademickich, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia oraz efektów uczenia się, monitorowania i doskonalenia sposobów weryfikacji efektów uczenia się, zapobiegania plagiatom i ich wykrywanie oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów.

Wdrożenie i skuteczne funkcjonowanie WSZJK wymaga odpowiedniego zorganizowania. Przyjęto, że za projektowanie systemu odpowiada Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia, jako przewodniczący, Pełnomocnik Rektora ds. studiów oraz przedstawiciel Uczelnianej Rady Samorządu Studentów. Na poziomie poszczególnych kierunków studiów funkcjonują Kierunkowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, powoływane przez Rektora. Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia liczy co najmniej trzech członków, przy czym w jej skład musi wchodzić co najmniej jeden nauczyciel akademicki reprezentujący osoby zaangażowane w prowadzenie zajęć dydaktycznych na danym kierunku studiów. W skład Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi także przedstawiciel studentów, delegowany przez Uczelnianą Radę Samorządu Studentów. W UNS przyjęto zasadę, że za zapewnianie jakości kształcenia na kierunku odpowiedzialny jest Opiekun kierunku wyznaczany przez Rektora, natomiast za ocenę jakości kształcenia odpowiedzialna jest Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Obowiązki i uprawnienia poszczególnych organów są następujące:

- Rektor: sprawuje nadzór nad wprowadzaniem i doskonaleniem WSZJK, powołuje pełnomocnika ds. jakości kształcenia, powołuje Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz powołuje Kierunkowe Komisje ds. Jakości Kształcenia;
- Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia: projektuje i doskonali WSZJK, ustala politykę określającą cele i strategię zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni, określa procedury postępowania diagnostycznego, przedkłada Rektorowi propozycje zmian w jego funkcjonowaniu, ocenia wdrażanie WSZJK na

poszczególnych kierunkach, jak i ustala zasady gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat jakości kształcenia;

- Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia: odpowiedzialna jest za obiektywną ocenę wdrażania systemu zapewniania jakości kształcenia na danym kierunku studiów, przedstawia Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia propozycje zmian w funkcjonowaniu WSZJK, jak i opracowuje i wdraża własne procedury podnoszenia jakości kształcenia, wynikające ze specyfiki danego kierunku studiów;
- Przewodniczący Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia: przewodniczy Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, jak i współpracuje z przewodniczącym Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, w szczególności przedkładając coroczne sprawozdanie;
- Opiekun Kierunku: odpowiada przed Rektorem za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na danym kierunku; dostarcza Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wszystkich, istotnych informacji do sporządzenia raportu samooceny, sporządza plan działań poprawiających jakość kształcenia na danym kierunku, zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, przedkłada, po zasięgnięciu opinii zespołu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów, Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia na koniec roku akademickiego ocenę efektów uczenia się, która stanowi podstawę doskonalenia programu kształcenia;
- Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia: przewodniczy Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia oraz sporządza sprawozdanie z funkcjonowania WSZJK dla Rektora i Senatu Uczelni.

Działania podejmowane w ramach WSZJK odnoszą się do wszystkich sfer związanych z procesem kształcenia studentów i dotyczą w szczególności:

- monitorowania i oceny kwalifikacji nauczycieli akademickich, a w tym: weryfikacji zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz innych osób zaangażowanych w proces dydaktyczny na prowadzonym kierunku studiów, jak i oceny aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczycieli akademickich oraz podnoszenia przez nich kwalifikacji;
- monitorowania i oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, a w tym: uzyskiwania opinii studentów na temat zajęć, jak i prowadzenia hospitacji wśród nauczycieli akademickich;
- monitorowania i oceny warunków kształcenia, a w tym: oceny stanu infrastruktury dydaktycznej, oceny funkcjonowania i oferty biblioteki uczelnianej, oceny funkcjonowania środków wsparcia materialnego dla studentów, oceny dostępności studentów do informacji o toku studiów, oceny możliwości udziału w kołach naukowych i innych inicjatywach, badania warunków umożliwiających studiowanie osobom niepełnosprawnym, jak i badania jakości obsługi administracyjnej studentów;
- monitorowania i oceny warunków rozwoju nauczycieli akademickich, a w tym: finansowania udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych, możliwości publikowania przez nauczycieli w czasopiśmie uczelnianym, jak i możliwości uczestniczenia w projektach badawczych realizowanych na Uczelni;
- monitorowania i doskonalenia programów kształcenia oraz efektów uczenia się, a w tym: monitorowania jakości kart przedmiotów (sylabusów) oraz ich zgodności z wzorcem karty przedmiotu, dostosowywania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy (uwzględnianie opinii interesariuszy zewnętrznych), wykorzystywania efektów prac Rady Biznesu w doskonaleniu efektów uczenia się, badania pracodawców zatrudniających absolwentów Uczelni (udział interesariuszy zewnętrznych w ocenie

efektów uczenia się), jak i monitoringu opinii o praktykantach w zakresie efektów uczenia się od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki;

- monitorowania i doskonalenia sposobów weryfikacji efektów uczenia się, a w tym: monitorowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w rezultacie uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych, monitorowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk, jak i wypracowania i monitorowania zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów;
- zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, a w tym: monitorowania procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych, monitorowania procedury doboru recenzentów i jakości recenzji, kontrolowania prac dyplomowych za pomocą programu antyplagiatowego, jak i monitorowania procedury obrony prac dyplomowych;
- monitorowania losów zawodowych absolwentów, a w tym: badania losów zawodowych absolwentów, wykorzystania wyników badań do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów uczenia się.

W ramach powyższych sfer działalności rozwinięto szczegółowe uczelniane procedury. Istotną rolę w kreacji jakości kształcenia odgrywają cykliczne spotkania dla kadry naukowo-dydaktycznej UNS. W każdym roku akademickim odbywają się przed rozpoczęciem poszczególnych semestrów: letniego i zimowego. Przykładowo, ostatnie z ww. spotkań miało miejsce 15 marca 2019 roku. W trakcie spotkania poruszano takie tematy jak: podsumowanie semestru zimowego, wizytacja Polskiej Komisji Akredytacyjnej, planowanie procesu kształcenia na semestr letni, ewaluacja bieżących zajęć dydaktycznych – tradycyjnych, ewaluacja realizacji zajęć dydaktycznych w postaci e-learningu. Dyskutowano także nad propozycjami nowych specjalności w roku akademickim 2019/2020. Pokłosiem tego rodzaju aktywności jest doskonalenie jakości kształcenia w wymienionych uprzednio sferach. W rezultacie spotkań z kadrami dydaktycznymi wprowadzono zostały następujące modyfikacje do procesu kształcenia oraz programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Na jednym ze spotkań jeden z nauczycieli akademickich na podstawie swoich rozmów z interesariuszami zewnętrznymi zwrócił uwagę na konieczność akcentowania praktycznego charakteru studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Chodziło o wprowadzenie elementów odnoszących się do praktyki związanej ze studiowanymi kierunkami. Na podstawie tej wskazówki zasugerowano wykładowcom wprowadzanie do sylabusów efektów przedmiotowych w większym stopniu akcentujących nabywanie umiejętności oraz kompetencji społecznych. Niestety ZO PKA, opierając się na kwerendzie kart przedmiotowych nie potwierdza tego faktu. Jest to m.in. wynikiem słabego rozeznania osób zaangażowanych w przygotowanie tych kart, w zakresie wprowadzania zmian i uaktualnień – system nie przyjmuje informacji. Wymaga to doskonalenia obsługi samego systemu regulującego przygotowanie ww. kart. Nauczyciele akademicy zwracali także uwagę na konieczność uproszczenia procedury oceniania studentów. Chodziło o sygnały płynące ze strony studentów odnoszące się do konieczności uzyskiwania ocen zarówno na platformie on-line (gdzie realizowane są zajęcia) oraz w Wirtualnym Dziekanacie (gdzie wstawiane są ostateczne oceny z przedmiotów do protokołów). Z uwagi na to, że nie ma możliwości połączenia obu tych elementów Uczelnia skoncentrowała się na dokładniejszym informowaniu studentów o procesie uzyskiwania ocen. Na platformie on-line pojawiły się dodatkowe informacje o tym, że uzyskiwanie ocen częściowych na platformie nie jest tożsame z ocenami końcowymi. Wykładowcy zostali także zobowiązani do szczegółowego informowania studentów o tym, że ocena uzyskana na platformie nie jest tożsama z uzyskaniem zaliczenia z przedmiotu. W kontekście doskonalenia programów studiów podjęto obecnie prace dotyczące ewentualnego łączenia przedmiotów, których zakresy częściowo się ze sobą pokrywają. Prace nad tymi zmianami trwają. Jeden z

nauczycieli akademickich zasugerował natomiast wprowadzenie do programu nowych przedmiotów wychodzących naprzeciw nowym zjawiskom. W rezultacie wprowadzono do programu przedmiot Cyberterroryzm oraz Zagrożenia hybrydowe i asymetryczne.

Pożyteczną praktyką w kontekście doskonalenia jakości kształcenia są w UNS tzw. Rady programowe UNS. Ich posiedzenia odbywają się raz w roku. Terminy ostatnich rad programowych to 11 maja 2018 roku oraz 19 kwietnia 2019 roku. Zgodnie z rozwiniętymi w UNS dokumentami, zadania Rady Programowej UNS polegają na:

- weryfikacji (okresowej kontroli i weryfikacji programów kształcenia, właściwego doboru przedmiotów i form, ustalenie zgodności efektów przedmiotowych z kierunkowymi, sprawdzenie treści programowych w odniesieniu do efektów uczenia się);
- modyfikacji (zgodnie z aktualnymi aktami prawnymi, efektami kształcenia oraz założeniami w odniesieniu do profilu absolwenta);
- rozwoju (programowanie nowych specjalności, tworzenie programów studiów podyplomowych, ustalenie strategii promocji)

W spotkaniach Rad Programowych uczestniczyli: Władze Uczelni, opiekunowie kierunków, nauczyciele akademicy. Podczas spotkania w dniu 11 maja 2018 r. omówiono: zadania Rady Programowej w kontekście Ustawy 2.0, Wytyczne do programowania studiów i zagadnienia programowania kształcenia (wynikające z ERK, PRK, KRK). Przedstawiono także informację na temat zmian wprowadzonych do planu studiów (wprowadzenie na wniosek Opiekuna kierunku zmian w programie kształcenia - połączenie przedmiotów o mniejszym zakresie treściowym lub pokrewnym (scalenie), jak i włączenie do programu kształcenia nowych przedmiotów dla specjalności „Zapobieganie zagrożeniom terrorystycznym”: Cyberterroryzm oraz Zagrożenia hybrydowe i asymetryczne. Dyskutowano poszerzenie oferty specjalności, oraz omówiono sposób prowadzenia zajęć terenowych i organizacji studenckich praktyk zawodowych. Na koniec spotkania omówiono kwestie związane z możliwością doskonalenia programu kształcenia i utworzenia nowej specjalności oraz studiów podyplomowych związanych z bezpieczeństwem. W kontekście prowadzenia tzw. zajęć terenowych ZO PKA stwierdza jednakże, iż podejmowane dyskusje nie przełożyły się na rozwinięcie ich usystematyzowanej koncepcji, co skutkuje znacznymi brakami realizacyjnymi. Z dokonanej przez ZO PKA kwerendy protokołów wynika, że podczas spotkania w dniu 19 kwietnia 2019 roku dyskutowano: sprawy związane z dostosowaniem programów kształcenia do wytycznych Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; sprawy związane z dostosowaniem programów kształcenia - efektów uczenia się do Polskiej Ramy Kwalifikacji w brzmieniu nadanym rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zajmowano się także ofertą kształcenia na rok akademicki 2019/2020. W przypadku kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” omawiano strategię działania w związku z niewielkim zainteresowaniem kształceniem na kierunku oraz ewentualnym zaprzestaniem rekrutacji na w/w kierunek.

W kontekście ostatniej informacji (słabe zainteresowanie kierunkiem) podjęto szereg działań dla określenia przyczyn tego zjawiska. Dokonano (Akademickie Biuro Karier) m.in. konsultacji programowych z uczestnikami i prelegentami szkoleń/konferencji w 2017 i 2018 roku (ZO PKA wskazuje w tym kontekście na Raporty z 7 stycznia 2018 i 7 stycznia 2019). Niestety, jak stwierdza ZO PKA ww. konsultacje nie wniosły istotnej wiedzy co do ww. zjawiska. Mimo, iż przeprowadzona ankieta objęła (w 2018 roku) uczestników konferencji (wskazywana wcześniej w niniejszym raporcie) nt. Cyberbezpieczeństwo..., większość z nich

wskazywała na brak kontaktu ze studentami prowadzonego na UNS kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Stanowi to potwierdzenie wcześniejszych wniosków ZO PKA o trudności w bezpośrednim zakwalifikowaniu organizowanych w Uczelni konferencji do tematyki bezpieczeństwa wewnętrznego. Nie mniej jednak część respondentów poczuła się kompetentna aby wskazywać kierunki modyfikacji. Ze względu na charakter spotkania, możliwe było przeprowadzenie po zakończeniu sesji, konsultacji programu kształcenia na studiach I stopnia na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne”, w dniu 7 lutego 2017 roku podczas Dnia bezpiecznego Internetu z prelegentami prezentującymi referaty. Byli to specjaliści z różnych obszarów szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego: przedstawiciel KWP w Łodzi, oficerowie i pracownicy cywilni Wojska oraz nauczyciele nauczający przedmioty wojskowe. Wszyscy oni wyrazili zgodę na zapoznanie się z programem kształcenia Uczelni i zgłoszeniem swoich zaleceń, uwag i propozycji. Wnioski z przeprowadzonej dyskusji po prezentacji programu były następujące:

- zdecydowany nacisk w programie kształcenia należy zwrócić na zajęcia praktyczne;
- teoria powinna być dostępna na platformie do kształcenia zdalnego i stale aktualizowana;
- praktyka studencka powinna być prowadzona we właściwych placówkach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym pod nadzorem osób doświadczonych;
- należy organizować dla studentów zajęcia terenowe i sprawnościowe;
- należy zwracać uwagę na ciągłe doskonalenie wykładowców i dydaktyków w zakresie swojej specjalności;
- ze względu na charakter zawodu, weryfikacja teoretycznych efektów uczenia się powinna odbywać się z pomocą platformy e-learningowej, natomiast wszystkie zajęcia praktyczne w bezpośrednim kontakcie.

Podobnie, ze względu na charakter spotkania możliwe było przeprowadzenie po zakończeniu sesji, konsultacji programu kształcenia na studiach I stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w dniu 17 października 2018 roku podczas wspomnianej konferencji Cyberbezpieczeństwo z prelegentami prezentującymi referaty. Byli to specjaliści z różnych obszarów szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego: przedstawiciele Policji, oficerowie i pracownicy cywilni wojska oraz nauczyciele przedmiotów wojskowych. Wszyscy oni wyrazili zgodę na zapoznanie się z programem kształcenia Uczelni i zgłoszeniem swoich zaleceń, uwag i propozycji. Wnioski z przeprowadzonej dyskusji po prezentacji programu były następujące:

- odniesiono się z aprobatą w stosunku do dominującego znaczenia przedmiotów praktycznych w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych w programie kształcenia;
- zwrócono uwagę na włączenie do programu kształcenia zagadnień związanych z zabezpieczeniem elektronicznym i wojną hybrydową;
- zaakceptowano znaczną ilość godzin praktyki zawodowej;
- ze względu na charakter zawodu, zasugerowano zaostrzoną weryfikację efektów uczenia się, która według konsultantów powinna być wykonywana w bezpośrednim kontakcie, ze zwróceniem uwagi na predyspozycje studenta.

Akademickie Biuro Karier zwróciło się także do absolwentów. Przykładowo, w 2017 roku po pomyślnym zdaniu egzaminów końcowych i obronie pracy Uczelnię Nauk Społecznych ukończyło łącznie 32 absolwentów studiów I stopnia (na kierunku: *bezpieczeństwo wewnętrzne* było ich 21 (specjalności: Ochrona i obrona narodowa /15/ i Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej /6/). Po zakończeniu procesu kształcenia Akademickie Biuro Karier przeprowadziło badanie absolwentów za pomocą ankiety, mające na celu: ocenę programu

kształcenia, ocenę warunków i toku kształcenia, poziom satysfakcji z odbytych studiów, jak i zgodność wykształcenia z profilem zawodowym. Niestety dokonana przez ZO PKA kwerenda dokumentów (dotyczących wyników ankietowania w roku 2017, 2018 i 2019) wskazuje, że badania te dotyczyły w sumie wszystkich absolwentów bez rozróżnienia kierunków, jak i (co niestety najistotniejsze) wypracowania stosownych wniosków i dokonania na tej podstawie ewaluacji.

Uczelnia nie pozyskuje opinii studentów w zakresie zmian programowych. Studenci opiniowali jedynie funkcjonalność platformy e-learningowej oraz proponowali organizację interesujących dla nich szkoleń.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje Rektor Uczelni we współpracy z Prorektorami oraz Opiekunem kierunku. Nadzór organizacyjny sprawuje Opiekun kierunku we współpracy z pracownikami Rektoratu, natomiast za nadzór administracyjny odpowiedzialni są pracownicy rektoratu, którzy zajmują się bieżącą obsługą procesu dydaktycznego. Kompetencje osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny oraz administracyjny zostały określone oraz wpisane w zakres obowiązków. Za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia odpowiedzialny jest Wewnętrzny System Zapewnienia jakości Kształcenia, który ma umożliwić monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia. Zatwierdzanie, zmiany oraz ewentualne wycofywanie programów studiów dokonywane jest w sposób formalny, na podstawie ustalonych procedur. Jak już wspomniano, w Uczelni Nauk Społecznych odbywają się cykliczne spotkania dla wykładowców, podczas których są zgłaszane i omawiane propozycje zmian w programie studiów. Na podstawie propozycji wykładowców możliwe jest wprowadzenie zmian w programie studiów. Możliwe jest też wprowadzenie zmian na wniosek opiekunów poszczególnych kierunków i specjalizacji. W Uczelni Nauk Społecznych ma również miejsce bieżące monitorowanie oraz okresowe przeglądy programów studiów obejmujące efekty uczenia się oraz ich zgodność z potrzebami rynku pracy. W tym procesie wykorzystywane są dwa źródła informacji. Po pierwsze, oficjalne dokumenty i biuletyny MNiSW, wiedza zdobywana przez pracowników Uczelni podczas spotkań, konferencji oraz szkoleń organizowanych przez MNiSW. Władze Uczelni prowadzą także stałą analizę kierunków polityki oświatowej. Po drugie, informacje pozyskiwane od pracowników podczas cyklicznych spotkań oraz informacje uzyskiwane za pośrednictwem ankiet wypełnianych przez osoby współpracujące z Uczelnią oraz studentów. Organizowane są również spotkania dla opiekunów praktyk oraz rad programowych. Studenci oraz interesariusze zewnętrzni mają również wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów. Zakres tego wpływu odnosi się zarówno do ewentualnego wprowadzania nowych przedmiotów, jak i modyfikowania efektów uczenia się poprzez dopasowywanie ich do oczekiwań studentów oraz potrzeb rynku. Dzięki funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Uczelnia sprawuje także nadzór nad realizacją programu studiów. Jest to możliwe dzięki ewaluacji procesu kształcenia.

W każdym roku akademickim studenci oceniają pracę wykładowców wypełniając ankiety ewaluacyjne. Realizowane są także hospitacje zajęć dydaktycznych.

ZO PKA rekomenduje doskonalenie systemu przygotowania i aktualizacji/weryfikacji treści kart przedmiotowych, szczególnie w zakresie ustalania efektów uczenia się. Dotyczy to także szerszego respektowania zawartych w ocenach jakości kształcenia rekomendacji, szczególnie w zakresie ukierunkowania kształcenia na elementy praktyczne. Rekomenduje się pełniejsze pozyskiwanie opinii studentów w zakresie zmian programowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

W zakresie polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności wchodzących w jego skład osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Oznacza to, że zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca: efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, jak i informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (absolwenci kierunku i niestety sporadycznie pracodawcy).

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne. Słabszym elementem jest problem wykorzystywania rekomendacji w doskonaleniu jakości. Przy sprawnie (w przeważającej części) działającym systemie zapewnienia jakości kształcenia, nie dopilnowano weryfikacji treści bardzo istotnych z punktu widzenia osiągania efektów uczenia się dokumentów, jakimi są karty przedmiotów/sylabusy. Stwierdza się brak szerszej korelacji działań na poziomie uczelnianym w zakresie przede wszystkim zagadnień dbałości o rozwój uprzątnienia prowadzonego kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę(w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Ocena na ocenianym kierunku odbyła się po raz pierwszy.

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności
